

# Optimalizace základu daně fyzických osob

Gabriela Beranová Dvorníková

---

Bakalářská práce  
2021

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---

\*\*\* nascannované zadání s. 1 \*\*\*

\*\*\* nascannované zadání s. 2 \*\*\*

## PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

### Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

### Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20.8.2021

Jméno a příjmení: Gabriela Beranová Dorníková

.....  
podpis diplomanta

## **ABSTRAKT**

Bakalářská práce se věnuje popsaní jednotlivých úlev na dani podle platné legislativy v České republice pro fyzické osoby, ale především je práce zaměřena na osoby samostatně výdělečně činné, za jakých podmínek je může poplatník uplatnit. Práce je rozdělena na praktickou a teoretickou část. Kdy v praktické části je rozebráno, zda je výhodnější podnikat jako fyzická nebo právnická osoba.

Klíčová slova:

Daň z příjmů, OSVČ, zákon o dani z příjmů, sociální pojištění, zdravotní pojištění, daňový základ, slevy na dani

## **ABSTRACT**

The bachelor's thesis deals with the description particular tax reductions according to a valid legislation for income persons in the Czech Republic, although the work is mainly focused on those that are autonomously waged and in what circumstances they can use reductions. The work is divided into practical and theoretical part. In the practical part we analyse whether it is more advantageous to run business as a income persons or as a legal entity.

Keywords:

Income tax, income tax law, social insurance, health insurance, tax base, tax relief

Zde je místo pro případné poděkování, popř. motto, úryvky knih atp.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

**OBSAH**

<b>ÚVOD</b> .....	<b>9</b>
<b>CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE</b> .....	<b>10</b>
<b>I. TEORETICKÁ ČÁST</b> .....	<b>11</b>
<b>1 ZÁKLADNÍ POJMY</b> .....	<b>12</b>
1.1 POPLATNÍK DANĚ Z PŘÍJMŮ .....	12
1.1.1 <i>Daňový rezident ČR</i> .....	12
1.1.2 <i>Daňový nerezident ČR</i> .....	12
1.2 PŘEDMĚT DANĚ Z PŘÍJMŮ .....	12
1.3 PODNIKAJÍCÍ FYZICKÁ OSOBA .....	13
1.4 NEPODNIKAJÍCÍ FYZICKÁ OSOBA .....	13
<b>2 ZÁKLAD DANĚ</b> .....	<b>14</b>
2.1 ZDANITELNÉ PŘÍJMY .....	14
2.2 OSVOBOZENÉ PŘÍJMY .....	14
2.3 PAUŠÁLNÍ/SKUTEČNÉ VÝDAJE.....	15
2.3.1 <i>Přechod z paušálních výdajů na skutečné a naopak</i> .....	16
2.3.2 <i>Paušální výdaje u pronájmů</i> .....	17
<b>3 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ A ODČITATELNÉ POLOŽKY ....</b>	<b>19</b>
3.1 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ .....	19
3.1.1 <i>Dary</i> .....	20
3.1.2 <i>Úroky na potřeby bydlení</i> .....	21
3.1.3 <i>Odpočet příspěvků na penzijní připojištění a penzijní spoření</i> .....	22
3.1.4 <i>Odpočet na soukromé životní pojištění</i> .....	23
3.1.5 <i>Zaplacené členské příspěvky</i> .....	24
3.2 ODČITATELNÉ POLOŽKY OD ZÁKLADU DANĚ .....	24
3.2.1 <i>Výzkum a vývoj</i> .....	24
3.2.2 <i>Odečet daňové ztráty</i> .....	25
3.2.3 <i>Odpočet na podporu odborného vzdělávání</i> .....	26
<b>4 SLEVY NA DANI A DAŇOVÁ ZVÝHODNĚNÍ</b> .....	<b>27</b>
4.1.1 <i>Sleva na poplatníka</i> .....	27
4.1.2 <i>Sleva na manželku/manžela</i> .....	28
4.1.3 <i>Sleva na manželku/manžela ZTP/P</i> .....	30
4.1.4 <i>Základní sleva na invaliditu 1. nebo 2. stupně</i> .....	30
4.1.5 <i>Základní sleva na invaliditu 3. stupně</i> .....	31
4.1.6 <i>Držitele průkazu ZTP/P</i> .....	31
4.1.7 <i>Sleva na studenta</i> .....	31
4.1.8 <i>Sleva za umístění dítěte</i> .....	31
4.1.9 <i>Sleva na evidenci tržeb</i> .....	32
4.2 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ.....	32
<b>5 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA</b> .....	<b>35</b>
<b>6 SOLIDÁRNÍ ZVÝŠENÍ DANĚ</b> .....	<b>37</b>
<b>7 SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ</b> .....	<b>39</b>
7.1 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ .....	39

7.1.1	Úhrady pojistného.....	39
7.1.2	Vyměřovací základy sociálního pojištění u hlavní činnosti .....	40
7.1.3	Vedlejší činnost OSVČ a sociální pojištění.....	42
7.1.4	Pokuty, penále na sociálním pojištění .....	42
7.1.5	Nemocenské pojištění.....	43
7.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ .....	43
7.2.1	Vyměřovací základ OSVČ.....	43
7.2.2	Zálohy na zdravotní pojištění .....	44
7.2.3	Pracovní neschopnost .....	44
7.2.4	Plátcem zdravotního pojištění je stát.....	45
7.2.5	Sankce, pokuty a penále.....	46
<b>II.</b>	<b>PRAKTICKÁ ČÁST .....</b>	<b>48</b>
<b>8</b>	<b>ZÁKLADNÍ ROZDÍLY FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY.....</b>	<b>49</b>
<b>9</b>	<b>CHARAKTERISTIKA SUBJEKTU .....</b>	<b>50</b>
9.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O PODNIKATELI .....	50
9.2	PODNIKATEL JAKO PRÁVNICKÁ OSOBA .....	52
<b>10</b>	<b>MOŽNOSTI OPTIMALIZACE.....</b>	<b>54</b>
10.1	NÁKLADY A VÝNOSY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ .....	54
10.2	MZDA PODNIKATELE.....	56
10.2.1	Sociální a zdravotní pojištění podnikatele.....	56
10.3	MZDA ZAMĚSTNANCE .....	57
10.4	ODPISY MAJETKU .....	58
10.5	PAUŠÁLNÍ VÝDAJE NA DOPRAVU .....	59
10.6	REZERVY .....	60
10.7	ZBOŽÍ NA SKLADĚ .....	60
10.8	SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA .....	61
<b>11</b>	<b>PAUŠÁLNÍ VÝDAJE PODNIKATELE .....</b>	<b>63</b>
<b>12</b>	<b>ZÁVĚREČNÉ SROVNÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ PODNIKATELE A SPOLEČNOSTI.....</b>	<b>64</b>
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>66</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>67</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....</b>	<b>69</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>70</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>71</b>



## ÚVOD

Ve svém pracovním prostředí se stále setkávám s otázkami, jak bych mohla pomoci zoptimalizovat svým klientům daně a odvody na sociálním a zdravotním pojištění. Tuto problematiku řeším každým rokem, proto mě zajímá stále více a více.

Nedávno, když jsem byla na pohovoru s novým klientem, položil mi zajímavou otázku: „Myslíte si, že je účetnictví moderní věda?“ Má odpověď zněla „Ne, není“. Nynější programy nám dokážou značně ulehčit práci, jsou zautomatizované natolik, že na jeden klik se mi přeúčtuje celá účetní operace. Avšak nebudu-li vědět co dělám a proč to dělám nemohu správně pomoci a nabídnout klientům všechna možná řešení.

Proto jsem se rozhodla pro téma, jak nejlépe zoptimalizovat základ daně fyzických osob. Abych mohla svou práci vykonávat dobře, potřebuji znát veškeré skulinky a možnosti, které se dají uplatnit.

V mé bakalářské práci si ukážeme, jak by mohlo vypadat zoptimalizování daně fyzické osoby, pokud by se dotyčná osoba stala právnickou osobou nebo pokud by uplatňovala výdaje paušálem. K tomu samozřejmě patří i návrhy různých možností optimalizace.

## CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem zpracování bakalářské práce je seznámení se s možnostmi optimalizace základu daně z příjmů fyzických osob a uplatnění jednotlivých daňových slev pro poplatníka daně z příjmů.

Metoda literární rešerše je použita v teoretické části, kde jsou popsány jednotlivé slevy na dani a podmínky jejich uplatnění. Jsou zařazeny do kategorií, protože se dělí na slevy na dani, které se odečítají od základu daně a slevy, které se odčítají od výsledné daně z příjmů.

V praktické části se seznámíme s podnikatelem, u kterého budeme aplikovat skutečné hodnoty z daňové evidence za rok 2020 a budeme je porovnávat s hodnotami, kdy podnikatel uplatňoval výdaje paušálem a kdyby podnikal jako právnická osoba.

Zpracujeme základní účetní metody a principy a pomocí analýz vyhodnotíme a okomentujeme provedené změny.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 ZÁKLADNÍ POJMY

### 1.1 Poplatník daně z příjmů

Poplatníkem daně z příjmů je fyzická osoba, která započala vykonávat samostatnou výdělečnou činnost (podnikání).

*Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je.*

- *Poplatník daně z příjmů fyzické osoby jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou daňový rezidenti nebo daňový nerezidenti.*

Fyzická osoba se musí do 15 dnů registrovat na místně příslušném finančním úřadě. První den se počítá dnem začátku výkonu samostatné výdělečné činnosti, většinou je to den zápisu do živnostenského rejstříku. Dnešní „propojené“ systémy úřadů a institucí umožňují podání registrace přímo na Živnostenském úřadu.

#### 1.1.1 Daňový rezident ČR

Daňovým rezidentem ČR je podle § 2 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP) občan, který zde má trvalé bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Jeho povinností je zdanit veškeré své příjmy plynoucí z území ČR i ze zahraničí.

#### 1.1.2 Daňový nerezident ČR

Daňovým nerezidentem ČR je podle § 3 odst. ZDP občan, který není specifikovaný jako daňový rezident nebo o to stanovuje mezinárodní smlouva. Daňový nerezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí na území ČR (dále se řídí § 22 ZDP). Jedná se zejména o poplatníky, kteří pobývají na území ČR za účelem studia nebo léčení.

### 1.2 Předmět daně z příjmů

Předmětem daně z příjmů se rozumí veškeré příjmy fyzických osob. Jedná se o příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, zaměstnání, příjmy z pronájmů, kapitálové a ostatní příjmy.

Veškeré příjmy řídí zákon 586/1992 Sb. zákon o daních z příjmů.

### 1.3 Podnikající fyzická osoba

Podnikající fyzickou osobou se rozumí občan, který na vlastní účet a odpovědnost vykonává soustavnou výdělečnou činnost za účelem dosažení zisku.

- a) osoba podnikající podle živnostenského oprávnění,
- b) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského podnikání podle zvláštních předpisů,
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu, lesní a vodovodní hospodářství a je zapsána do evidence podle zvláštních předpisů.

Definice podnikatele podle občanského zákoníku:

*„Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“*

(<https://www.ipodnikatel.cz/jak-novy-obcansky-zakonik-definuje-podnikani/>)

### 1.4 Nepodnikající fyzická osoba

Nepodnikající fyzická osoba neboli občan, spotřebitel, který neprovozuje samostatnou výdělečnou činnost. Většinou se jedná o poplatníky v zaměstnaneckém poměru. Může se jednat i o osoby, které mají příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZDP) nebo pronájmů nemovitostí (§ 9 ZDP) a přesto nemusejí vlastnit živnostenské oprávnění a provozovat samostatnou výdělečnou činnost.

## 2 ZÁKLAD DANĚ

Základem daně se rozumí částka, která je složená z jednotlivých dílčích příjmů podle §6, § 7, § 8, § 9 a § 10 a výdajů, které je potřeba vynaložit na zajištění a udržení těchto příjmů.

*„Daňové přiznání podle § 38g ZDP je povinen podat každý, jehož roční příjmy, kterou jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy osvobozené nebo o příjmy, z nich je dan vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu“ (Děrgel, 2019, s.76)*

### 2.1 Zdanitelné příjmy

Jedná se o veškeré příjmy poplatníka daně z příjmů, které nejsou osvobozeny od daně z příjmů, které musí poplatník zahrnout do základu daně v daňovém přiznání.

Počítají se vždy za kalendářní rok.

Příjmem podle § 7 ZDP se rozumí:

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem z živnostenského podnikání,
- příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b),
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku,
- příjem z nezávislého povolání,
- příjem z nájmu majetku zařazeného do obchodního majetku,
- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem.

(Zákon č. 586/1992 Sb.)

### 2.2 Osvobozené příjmy

Jedná se o příjmy, které nepodléhají dani z příjmů. Upravuje je § 4 ZDP, § 4a ZDP a § 10 odst. 3 ZDP.

Nejčastějšími osvobozenými příjmy jsou:

- příležitostné příjmy do 30 000 Kč,
- přijaté dary,
- dávky pomoci v hmotné nouzi, starobního nebo invalidního důchody, mateřská nebo rodičovská dovolená,
- prodej nemovitosti za vyšší hodnotu, než byl původní nákup a získaná cena byla použita na nákup další nemovitosti určené k vlastnímu bydlení,
- prodej movitých věcí,
- plnění z pojištění majetku, odpovědnosti nebo cestovního pojištění,
- výhry v loterii, hazardních her, tomboly nepřesahující částku 1 000 000 Kč,
- z dědictví,
- dotace ze státního rozpočtu,
- náhrada majetkových křivd,
- prodej cenných papírů.

Pokud hodnota příjmů přesáhne 5 mil. Kč je nutné tuhle skutečnost oznámit finančnímu úřadu. Oznámení se provede na volnou formou a doručí se neprodleně na místně příslušný finanční úřad.

### 2.3 Paušální/skutečné výdaje

V roce 2005 vyšla možnost uplatnit si místo skutečných výdajů paušální výdaje. Je to výhodné pro činnosti, které nemají výdaje nebo z nějakého důvodu nechtějí vést evidenci závazků. Evidenci příjmů však vést musejí, nejen k případné kontrole pro finanční úřad, ale i pro vlastní kontrolu pohledávek a případného obratu pro DPH.

*„Daňové výdaje procentem z příjmů může uplatnit poplatník, který je plátcem daně z přidané hodnoty. Zákonná pravidla pro jejich uplatňování stanovuje § 7 odst. 7 ZDP. Výše paušálních výdajů je však limitována.“* (Hnátek, 2019, s. 146)

Výše uplatnění paušálních výdajů je u jednotlivých činností rozdílná:

- 80% paušální výdaj z příjmů pro řemeslné činnosti, ale i činnosti zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,

- 60% paušální výdaj z příjmů pro ostatní neřemeslné podnikání dle živnostenského oprávnění,
- 40 % pro svobodná povolání, příjmy z autorských práv, podnikání podle zvláštních předpisů.

Tabulka 1 Maximální hranice paušálních výdajů

Období	Řemeslné činnosti 80 %	Živnostníci 60 %	Svobodná povolání 40 %	Pronájmy 30 %
<b>2021</b>	1 600 000 Kč	1 200 000 Kč	800 000 Kč	600 000 Kč
<b>2020</b>	1 600 000 Kč	1 200 000 Kč	800 000 Kč	600 000 Kč
<b>2019</b>	1 600 000 Kč	1 200 000 Kč	800 000 Kč	600 000 Kč
<b>2018</b>	800 000 Kč	600 000 Kč	400 000 Kč	300 000 Kč
<b>2017<sup>1</sup></b>	800 000 Kč	600 000 Kč	400 000 Kč	300 000 Kč
<b>2016<sup>2</sup></b>	1 600 000 Kč	1 200 000 Kč	800 000 Kč	600 000 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

Od roku 2018 byly sníženy limity pro paušální daň, ale bylo umožněno uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na děti.

Pod pojmem paušálních výdajů se ukrývají veškeré výdaje spojené s podnikáním. Jedná se např. o odpisy dlouhodobého majetku, poplatky za služby (telefony, internet), energie, PHM, opravy auta. Žádné další výdaje není možné již uplatnit.

### 2.3.1 Přechod z paušálních výdajů na skutečné a naopak

Poplatník má možnost přechodu ze skutečných výdajů na paušální výdaje a naopak, podle toho, která varianta je pro něj výhodnější. Přechod je možný pouze 1x ročně, vždy za celé

<sup>1</sup> V roce 2017 se ruší podmínka pro uplatnění slevy na manželku a daňové zvýhodnění na děti. Tyto daňové zvýhodnění je nyní možné uplatnit. Navíc v roce 2017 bylo možné si zvolit, která varianta bude pro poplatníka výhodnější. Zda použije vyšší výdaje z roku 2016 bez daňových zvýhodnění nebo nové nižší výdaje pro rok 2017 s daňovým zvýhodněním.

<sup>2</sup> V roce 2016 platila podmínka pro uplatnění paušálních výdajů. Pokud poplatník měl zároveň příjmy ze zaměstnání i z podnikání a částka z podnikání byly nižší, než příjmy ze zaměstnání nebylo možné uplatnit slevu na manželku ani daňové zvýhodnění na děti.



zdaňovací období. Ovšem nevýhodou je podání dodatečných daňových přiznání za předchozí kalendářní rok, pokud je to potřeba.

*„Pokud podnikatel vede daňovou evidenci, musí v dodatečném daňovém přiznání provést následující úpravy:*

- *zvýšení základu daně o hodnotu pohledávek (s výjimkou zaplacených záloh), které by při zaplacení byly zdanitelným příjmem (s výjimkou pohledávek uvedených v § 24 odst. 2 písm. y), o zůstatky vytvořených zákonných rezerv na opravy hmotného majetku, o cenu nespotřebovaných zásob,*
- *snížení základů daně o hodnotu závazků (s výjimkou přijatých a zaplacených záloh), které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, o cenu nespotřebovaných zásob a o zůstatky vytvořených rezerv; přitom úplata z finančního leasingu se do základu daně zahrne pouze v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období do ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo do ukončení nájmu.“*

(Hnátek, 2019, s. 151–152)

Pokud je podáváno dodatečné daňové přiznání je potřeba podat i opravný přehled o příjmech a výdajích na Okresní správu sociálního zabezpečení. U zdravotní pojišťovny je to jinak. Zde se vyměřovací základ počítá jiným způsobem, proto se opravný Přehled o výši příjmů na zdravotní pojišťovnu podávat nemusí.

U přechodu z paušálních výdajů, a naopak je potřeba upravit základ daně o hodnotu pohledávek, které jsou při úhradě zdanitelným příjmem.

Jak je vidět, přechod z paušálních výdajů na skutečné není úplně jednoduchý, je potřeba provést značné administrativní úkony. Je potřeba promyslet, zda se to poplatníkovi vyplatí.

### **2.3.2 Paušální výdaje u pronájmů**

Podle zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů je možné u pronájmů uplatnit:

- paušální výdaje ve výši 30 % z příjmů z nájmu,
- skutečné výdaje.

Paušální výdaje obsahují veškeré výdaje, které by mohly být vynaloženy v souvislosti s pronájem, včetně odpisů dlouhodobého majetku, spotřeby energií, administrativních poplatků, daně z nemovitosti aj. Proto je potřeba dobře spočítat, jaké jsou skutečné náklady,

hlavě odpisy dlouhodobého majetku. Ty mohou být někdy o poznání vyšší než paušální výdaj.

V případě pronájmů více nemovitostí platí stejná podmínka jako u ostatních příjmů je nutné u všech příjmů uplatňovat buď paušální nebo skutečné výdaje.

### 3 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ A ODČITATELNÉ POLOŽKY

Každý občan podávající daňové přiznání může v rámci optimalizace uplatnit odčitatelné položky, kterými si sníží samotný základ daně. Toto ustanovení řídí § 15 ZDP.

Každá instituce vydává potřebné potvrzení, které je potřeba v originále přiložit k Přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Daňové odpočty je možné uplatnit pouze v kalendářním roce, za které byly hrazeny. Tzn. není možné uplatnit zaplacené úroky za rok 2019 v roce 2020. Takové úroky je možné uplatnit pouze v roce 2019, a pokud již bylo daňové přiznání podáno, je možné to řešit dodatečným daňovým přiznáním.

#### 3.1 Nezdánitelné části základu daně

Nezdánitelné části základu daně snižují základ daně, ze kterého se následně vypočítává výsledná daň

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem				
Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)				
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)				
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)				
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)				
53 Další částky				
54 Úhrn nezdánitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)				
55 Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)				
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů				
57 Daň podle § 16 zákona				
4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta				
58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP				
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona				
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)				
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus				

(Autor: vlastní zpracování)

Obrázek 1 Nezdánitelné části základu daně

### 3.1.1 Dary

Odečet bezúplatného plnění, tedy daru, je možný při splnění zákonem daných podmínek, který se řídí se § 15 odst. 1 a 2 ZDP a § 2055 až § 2078 občanského zákoníku.

Podmínky pro splnění uznání daru podle § 15 ZDP:

- a) poskytnutí daru obcím, krajům, organizačním složkám státu, právnickým osobám na vědu, vzdělání, výzkumy, veřejné sbírky, zdravotnictví, ochranu zvířat, policii, aj.
- b) poskytnutí fyzickým osobám s bydlištěm, které provozují zdravotnické služby, ochranu zvířat nebo školská zařízení,
- c) poskytnutí fyzickým osobám, které pobírají invalidní důchod nebo jsou nezletilé a závislé na péči jiné osoby na zdravotní prostředky, majetek nebo zdravotní pomůcky usnadňující život postiženým osobám.

Celková hodnota daru je min. 2 % ze základu daně, nebo alespoň 1 000,-. Maximálně však 15 %<sup>3</sup> ze základu daně.

Darem je i darování krve nebo orgánů živého dárce, na které nebyla poskytnuta finanční úhrada cestovních výdajů. Možný odečet za darování krve je v hodnotě 3 000,-, za darování orgánů 20 000,-.

Fyzické i právnické osoby musí mít trvalý pobyt nebo sídlo na území ČR.

Každý dar musí být podložen dokumentem (darovací smlouvou, potvrzením) o pravosti a uznatelnosti daru, dle pokynu GFŘ D-22 k ustanovení zákona č. 586/1992 Sb. ZDP. Na dokladu musí být uvedeno:

- datum,
- účel,
- hodnota,
- obdarovaný a darovatel.

Výjimkou poskytnutí daru na území Evropské unie je možné při odstraňování živelních pohrom. Řídí se § 15 odst. 1 ZDP.

---

<sup>3</sup> Pro období 2020 a 2021 platí hranice pro odečet daru 30 % poté se hranice vrací zpět na 15 %.

### 3.1.2 Úroky na potřeby bydlení

Položkou snižující základ daně jsou podle § 15 odst. 4 a 3 ZDP zaplacené úroky ve zdaňovacím období pro potřeby vlastního bydlení a to:

#### Hypotéčním úvěrem

- řídí se § 28 odst. 3 zákona č. 190/2004 Sb. o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů,
- je to úvěr poskytnutý bankou, který je zajištěn zástavním právem k nemovitosti.

#### Úvěrem ze stavebního spoření

- řídí ho zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- také je to úvěr poskytnutý bankou, který je zajištěn zástavním právem k nemovitosti s tím rozdílem, že je poskytnut z již dříve založeného stavebního spoření, na kterém je naspořena určitá částka.

#### Jiné úvěry

- za jiné úvěry můžeme považovat např. úvěry, které byly poskytnuty před vznikem hypotéčního úvěru, a byly použity pro potřeby bydlení. Je možné je sloužit jako neúčelovou část do hypotéčního úvěru.

Maximální částka, o kterou je možné snížit základ daně sečtenou ze všech úvěrů je 150 000,- .<sup>4</sup> Částku je možné uplatnit pouze v kalendářním roce, ve kterém byla nemovitost vlastněna a využívána pro potřeby vlastního bydlení.

Doklad s vyčíslením úhrnu zaplacených úroků zasílá banka vždy začátkem následujícího roku za rok předcházející. Obsahuje všechny potřebné náležitosti.

Pojmem vlastní bydlení podle výše zmíněného zákona se rozumí:

- koupě rodinného domu, bytu nebo rozestavěné stavby domu za předpokladu, že nezahrnuje jiné nebytové prostory, než jsou garáž, komora a sklep,
- koupě pozemku za předpokladu výstavby rodinného domu do 4 let od nabytí,

---

<sup>4</sup> Ještě v roce 2020 byl odečet v maximální výši 300 000,-

- vypořádání společného jmění manželů nebo spoludědiců, za předpokladu, že nemovitost obsahuje bytové prostory,
- úhrada převodu podílů v obchodní korporaci v souvislosti s převodem vlastnického práva nájmu nebo užívání bytu,
- změna stavu bytové jednotky (úpravy, rekonstrukce, přístavby),
- splacení vkladu právnické osobě za účelem získání práva nájmu nebo užívání k rodinnému domu nebo bytu,
- splacení úvěru, tzv. refinancování stávající hypotéky za novou.

Pokud je nemovitost využívána např. jako rekreační objekt nebo k dalšímu pronájmu, není možné uplatňovat úroky z hypotéky jako odčitatelnou položku od základu daně.

### 3.1.3 Odpočet příspěvků na penzijní připojištění a penzijní spoření

Řídí se § 15 odst. 5 ZDP.

Částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období je od 12 000,- a maximálně 24 000,- zaplacenou poplatníkem na

- penzijní připojištění se státním příspěvkem,
- penzijní pojištění, kde byla sjednána výplata plnění až po 60 kalendářních měsících a zároveň nejdřív v roce dovršení 60 let,
- doplňkové penzijní spoření podle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření.

Aby bylo možné využít maximální možný odpočet, je potřeba naspořit ročně částku ve výši 36 000,-, ze které je možné si odečíst částku nad 12 000,- do již zmíněných 24 000,-.

#### Sankce pro nedodržení podmínek výplaty

Pokud některá z výše uvedených smluv zanikne předčasně bez nároku na penzi a poplatníkovi byla vyplacena naspořená částka, nárok na uplatnění odpočtu zaniká. Vyplacená naspořená částka musí být promítnuta v § 10<sup>5</sup> ve zdaňovacím období, ve kterém byla částka vyplacena, protože poplatník uplatňoval snížení základu daně o zaplacené příspěvky v dřívějších letech, ale nedodržel podmínky pro výplatu, proto je potřeba opět částku zdanit.

---

<sup>5</sup> Do § 10 ostatní příjmy spadají všechny ostatní příjmy, které nesplňují podmínky § 6 až § 9. Jedná se zejména o příjmy s příležitostných činností.

### 3.1.4 Odpočet na soukromé životní pojištění

Řídí se § 15 odst. 6 ZDP.

Dalším možným odpočtem je zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění, které je sjednáno s poplatníkem a pojišťovnou působící na území ČR nebo jinou pojišťovnou sídlící na území EU.

Od roku 2015 došlo ke zpřísnění podmínek odpočtu životního pojištění.

#### Podmínky pro uplatnění odpočtu životního pojištění

- maximální částka, kterou lze odečíst je 24 000,- v součtu všech pojistných smluv,
- výplata pojistného plnění je sjednána až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a zároveň nejdříve, kdy poplatník dosáhne 60 let věku,
- smlouva s pevně sjednanou pojistnou částkou pro případ dožití s dobou pojištění 5-15 let včetně je sjednána alespoň na 40 000,- nebo s dobou pojištění nad 15 let a částkou nad 70 000,-,
- podmínky pojistné smlouvy neumožňují výplatu jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá tak zánik pojistné smlouvy. Tato podmínka platí od roku 2015, smlouva ji musí obsahovat, pokud ji neobsahuje, není možné uplatňovat odpočet.

#### Porušení podmínek

Nejčastějším porušením některé z podmínek je zrušení životního pojištění předčasně.

Pokud poplatník ukončí pojistnou smlouvu před dovršením 60 let věku nebo dříve, než uplyne 60 měsíců od uzavření smlouvy, musí přijatou výplatu pojištění zdanit podle § 10 ZDP ve zdaňovacím období, ve kterém výplatu pojištění dostal. Jedná se o posledních 10 let, kdy si poplatník nárokoval snížení základu daně o zaplacené životní pojištění. Tzn. poplatník musí zvýšit svůj základ daně o již uplatněný odpočet za posledních 10 let.

Výjimky sankce:

- pokud poplatník převede stávající pojistnou smlouvu i s dosavadní naspořenou částkou na novou pojistnou smlouvu,
- v případě smrti,
- dovršení nároku na starobní důchod nebo invalidní důchod třetího stupně,

- pojištěný spadne do invalidity třetího stupně podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů.

### 3.1.5 Zaplacené členské příspěvky

Řídí je § 15 odst. 7 ZDP.

Členské příspěvky je možné uplatnit, pokud je poplatník členem odborové organizace, která obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu vymezené zvláštním předpisem.

Lze odečíst částku 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, vyjma příjmů zdaněných srážkovou daní, ale zároveň maximálně 3 000,-.

## 3.2 Odčitatelné položky od základu daně

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 34 uvádí položky, které je možné odečíst od základu daně ve zdaňovacím období, ale i v obdobích následujících, pokud jdou splněny zákonem stanovené podmínky.

Jedná se o:

- podporu na výzkum a vývoj,
- daňovou ztrátu.

### 3.2.1 Výzkum a vývoj

Řídí se podle § 34a až § 34e ZDP.

Stát podporuje výzkum a vývoj, tím, že si může poplatník uplatnit znovu výdaje vynaložené na výzkum a vývoj. Znovu je myšleno tak, že o výdaje má zahrnuté ve svém účetnictví a zde si je může znovu uplatnit.

Vývojem se rozumí „*přítomnost ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty*“.  
(Macháček, 2019, s. 52)

Přesnou specifikaci, co je to věda a výzkum pro potřeby zákona o daních z příjmů najdeme v § 2 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se o:



- výdaje na výzkum a vývoj jako daňově uznatelné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle § 24 ZDP,
- odpočet výdajů vynaložených na výzkum a vývoj ve výši 100 %, resp. 110 % vynaložených výdajů na výzkum.

Pokud není možné odpočet uplatnit ve zdaňovacím období, je možné jej uplatnit nejpozději ve 3 zdaňovacích obdobích.

### 3.2.2 Odečet daňové ztráty

Daňová ztráta vznikne, když jsou příjmy z výdělečné činnosti nižší než výdaje potřebné na zajištění a udržení příjmů. Zabývá se jí § 38n ZDP. Zde je uvedeno, že pokud jsou příjmy nižší, jak výdaje jedná se o daňovou ztrátu.

*Daňová ztráta:*

- *Může vzniknout pouze z dílčího základu daně podle § 7 a § 9 ZDP, může vzniknout pouze tehdy, pokud poplatník uplatňuje výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů v prokazatelné výši.*
- *Nemůže vzniknout z dílčích základů daně podle § 8 a § 10 ZDP, ale v případě, že je u dílčích základů daně podle § 8 a § 10 ZDP vykázán základ daně, lze do výše tohoto základu daně uplatnit daňovou ztrátu z dílčího základu daně podle § 7 nebo § 9 ZDP.*
- *Nemůže vzniknout z dílčího základu podle § 6 a ani nelze při stanovení celkového základu daně snížit dílčí základ daně podle § 6 ZDP o daňovou ztrátu z dílčího základu daně podle § 7 nebo §9 ZDP.*

(Macháček, 2019, s. 154)

Může nastat situace, že daňová ztráta je odlišná od účetní. To může nastat v případě, když OSVČ vede účetnictví.

Pokud poplatník vykazuje daňovou ztrátu musí podat daňové přiznání vždy. Zákon § 38 odst. ZDP říká, že daňové přiznání nemusí podávat poplatník, jehož

- zdanitelné příjmy nepřesáhly 15 000,-,
- jsou zdaněny srážkovou daní,
- jedná se o osvobozené příjmy.

### Odpočet daňové ztráty

Podle §34 odst. 1 ZDP je možné:

*„Od základu daně lze odečíst pravomocně stanovenou daňovou ztrátu nebo její část, a to ve 2 zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících zdaňovacímu období nebo období, za které se podává daňové přiznání, za která se daňová ztráta stanoví, nebo v 5 zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po období, za které se daňová ztráta stanoví“ (zákon č.586/1992 Sb.)*

Daňovou ztrátu lze odečíst v daném roce jen do základu daně 0 Kč v aktuálním zdaňovacím roce. Poplatník může tedy odečíst celou daňovou ztrátu nebo jen její část a zbytek ponechat do dalšího období za splnění podmínky nepřekročení 5 po sobě jdoucích období.

Vznikne-li poplatníkovi daňová ztráta ze samostatné výdělečné činnosti podle § 7 ZDP a z nájmu podle § 9 ZDP, kterou není možné ve zdaňovacím období uplatnit, je možné ji uplatnit v období následujícím a to nejdéle 5 zdaňovacích obdobích snížením základu daně. Toto ustanovení se řídí podle § 34 odst. 1 a 2 ZDP.

### 3.2.3 Odpočet na podporu odborného vzdělávání

Tento odpočet je možné použít podle § 34g ZDP na pořízení majetku pro potřeby vzdělávání a podle § 35h ZDP na podporu výdajů vynaložených na žáka nebo studenta v rámci odborného vzdělávání pro činnosti v rámci praktického vyučování ve středním, vyšším odborném i vysokoškolském vzdělávání.

Jedná se zejména o poskytnutí odborných praxí studentům.

Je možné uplatnit odečet

- na majetek pořízený pro potřeby odborné praxe,
- na žáka v hodnotě 200 Kč/ hodinu.

## 4 SLEVY NA DANI A DAŇOVÁ ZVÝHODNĚNÍ

Slevy na dani působí na již vypočtenou daň z příjmů, kterou nám snižují podle zákonem stanovených limitů.

**Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)**

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)				Rodné číslo			
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců				
04 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)							
05a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)							
05b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)							
06 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)							
07 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)							
08 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)							
09 písm. f) zákona (sleva na studenta)							
09a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)							
09b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)							
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 02 + ř. 03 + ř. 04 + ř. 05a + ř. 05b + ř. 06 + ř. 07 + ř. 08 + ř. 09 + ř. 09a + 09b)							
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 00 – ř. 70)							

**Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNÉ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI**

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5			
Celkem							

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)		

(Autor: vlastní zpracování)

Obrázek 2 Slevy na dani

### 4.1.1 Sleva na poplatníka

Slevu na poplatníka upravuje § 35ba ZDP.

Poplatník, který má příjmy podléhající zdanění daní z příjmů, má nárok využít základní slevu na poplatníka ve výši 27 840 Kč<sup>6</sup>. Částka odpočtu je stále stejná bez ohledu na to, za jaké období roku je čerpána, tj. pokud poplatník měl příjmy podléhající dani z příjmů jen po část kalendářního roku, základní slevu na poplatníka si uplatní v celkové možné výši. Tuto slevu není možné převádět do dalšího zdaňovacího období.

<sup>6</sup> Tato sleva byla v letech 2012–2020 stále ve stejné výši 24 840,- Kč. Od roku 2021 došlo k navýšení.

V roce 2021 se sleva na poplatníka zvýšila o 3 000,- na částku 27 840,-.

### **Uplatnění slevy na dani u nerezidenta ČR**

Daňový nerezident ČR je fyzická osoba, která nemá na území ČR trvalé bydliště, nezdržuje se zde více jak 183 dní, tzv. cizinec.

#### **4.1.2 Sleva na manželku/manžela**

Řídí se § 35ba, odst. 1 písm. b) ZDP.

Výše odečtu slevy byla stejná jako u slevy na poplatníka do konce roku 2020, tj. 24 840,-. Od roku 2021 se zvýšila sleva na poplatníka o 3 000,-, ale výše slevy na manželku/manžela zůstala nezměněna.

Tuto slevu je možné uplatit na základě splnění 2 podmínek:

- manželka/manžel<sup>7</sup> žije s poplatníkem ve společné domácnosti,
- manželka/manžel nedosáhla příjmů ve zdaňovaném roce 68 000,-.

Tuto slevu je možné čerpat 1x ročně, vždy v daňovém přiznání nebo ročním vyúčtování.

Pokud nastala situace, kdy bylo manželství uzavřeno v průběhu roku, je možné čerpat slevu na manželku/manžela jen po část roku od měsíce následujícího, ve kterém bylo uzavřeno manželství.

### **Roční vyúčtování daně**

Poplatník musí svého zaměstnavatele požádat o vyúčtování daně a doložit čestné prohlášení druhého z manželů nebo Potvrzení ze zaměstnání druhého z manželů o tom, že nepřesáhl vlastních příjmů vyšších jak 68 000,-.

### **Daňové přiznání**

V daňovém přiznání, které si poplatník podává sám, může uplatnit slevu na manželku/manžela po splnění stanovených podmínek a základě čestného prohlášení manželky/manžela o výši jeho příjmů a nedosažení stanové hranice 68 000,-.

### **Příjmy nezahrnované do limitu 68 000,-**

---

<sup>7</sup> Manželem/manželkou se je chápán i registrovaný partner/partnerka, podle ustanovení § 21e odst. 3 a odst. 4 ZDP naopak nelze uplatnit pro partnera/partnerku, přítele/ přítelkyni, druha/družku, kteří neuzavřeli manželství nebo registrované partnerství i přesto, že žijí ve společné domácnosti.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů stanovuje, které příjmy se nezapočítávají do limitu, jedná se o:

- dávky státní sociální podpory, např. rodičovský příspěvek, příspěvky na dítě, příspěvky na bydlení, porodné, pohřebné,
- dávky pěstounské péče s výjimkou odměny pěstouna,
- dávky osobám se zdravotním postižením,
- dávky pomoci v hmotné nouzi,
- příspěvek na péči,
- sociální služby,
- státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření,
- státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření o státní podpoře stavebního spoření,
- stipendium poskytnuté studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání,
- příjem plynoucí z důvodu péče o osobu blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je osvobozen podle §4 ZDP,
- u manželů, kteří mají majetek ve společném vlastnictví se nepovažuje za příjem druhého z manželů.

### **Příjmy zahrnované do limitu**

Za příjmy, které do limitu patří můžeme považovat:

- peněžitá pomoc v mateřství, tzv. „mateřskou“, která je čerpána v podpůrní době (vysvětleno níže),
- všechny vlastní příjmy podléhající zálohové i srážkové dani,
- příjmy z kapitálového majetku, podle § 8 ZDP,
- příjmy z nájmu, podle § 9 ZDP,
- ostatní příjmy, podle § 10 ZDP,

- příjmy, které jsou od daně osvobozeny<sup>8</sup>.

*„Podpůrčí doba (doba poskytování dávky) u PPM začíná dnem nástupu na PPM. Podpůrčí doba činí 28 týdnů u pojištěnky, která porodila, a to i v případě, že se jedná o zaměstnankyni, která je neprovdaná, ovdovělá, rozvedená či z jiných vážných důvodů osamělá. U pojištěnky, která porodila zároveň dvě nebo více dětí činí podpůrčí doba 37 týdnů, přičemž po uplynutí 28 týdnů podpůrčí doby PPM náleží, jen jestliže pojištěnka dále pečuje alespoň o dvě z těchto dětí. Tuto skutečnost musí doložit kopií rodných listů na příslušnou OSSZ, která jí dávku platí. U pojištěnce, pokud převzal dítě do péče (na základě rozhodnutí příslušného orgánu, z důvodu úmrtí matky, z důvodu dlouhodobého závažného onemocnění matky nebo na základě dohody podle ustanovení § 32 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění) činí podpůrčí doba nejdéle 22 týdnů. Pokud tento pojištěnec pečuje zároveň o dvě nebo více dětí, činí podpůrčí doba 31 týdnů, přičemž po uplynutí 22 týdnů podpůrčí doby PPM náleží, jen jestliže pojištěnec dále pečuje alespoň o dvě z těchto dětí. Do této doby se v některých případech započítává doba, po kterou pobírala PPM matka dítěte, kromě prvních 6 týdnů po porodu, kdy PPM náleží výhradně matce. U pojištěnky, která porodila, však nesmí být podpůrčí doba u PPM kratší než 14 týdnů, a nesmí skončit před uplynutím 6 týdnů od data porodu.“*

*(<https://www.cssz.cz/podrobne-informace-o-penezite-pomoci-v-materstvi>)*

#### **4.1.3 Sleva na manželku/manžela ZTP/P**

Pokud manželka/manžel je držitelem průkazu ZTP/P sleva na poplatníka, viz bod č. 3.2.2 se zvyšuje na dvojnásobek. Všechny ostatní podmínky zůstávají nezměněny.

Počítá se dnem, kdy byl vydán průkaz ZTP/P, nikoli datum, od kdy je manželka/manžel invalidní.

#### **4.1.4 Základní sleva na invaliditu 1. nebo 2. stupně**

Řídí se podle § 35ba odst. 1 písm. c) ZDP.

Základní sleva na invaliditu činí 2 520,- ročně, může ji čerpat poplatník, který má přiznaný invalidní důchod 1. nebo 2. stupně. Všechny druhy slevy na invaliditu je možné uplatňovat měsíčně.

---

<sup>8</sup> Jedná se např. o prodej nemovitostí, cenných papírů, převod cenných papírů, dary podle §4 odst.1 ZPD a §10 odst. 3 ZDP, dále důchody z penzijního připojištění

#### 4.1.5 Základní sleva na invaliditu 3. stupně

Řídí se podle § 35ba odst. 1 písm. d) ZDP. Často se setkáváme s názvem rozšířená sleva na invaliditu.

Výše slevy na invaliditu 3. stupně je 5 040,- ročně.

#### 4.1.6 Držitele průkazu ZTP/P

Řídí se podle § 35ba odst. 1 písm. e) ZDP.

Sleva na dani pro držitele průkazu ZTP/P činí 16 140,- ročně.

#### 4.1.7 Sleva na studenta

Řídí se podle § 35ba odst. 1 písm. f) ZDP.

Slevu na studenta může čerpat poplatník, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem. Slevu je možné čerpat do 26 let věku při prezenční i distanční formě studia nebo do 28 let věku prezenčního doktorského studia.

Slevu je možné uplatnit měsíčně na základě potvrzení o studiu, a to měsícem přijetí na studium. Sleva se uplatní v poměrné měsíční výši.

#### 4.1.8 Sleva za umístění dítěte

Řídí se § 35bb odst. 1 ZDP.

Vztahuje se na děti v předškolních zařízeních a rozumí se jimi, částka, kterou poplatník zaplatil, tzv. školné. Nejedná se o částky uhrazené za stravu, dopravu nebo podobné výdaje. Jedná se o výdaje určené na zájmové a vzdělávací aktivity v předškolním zařízení.

Maximální možná sleva se řídí výší minimální mzdy. Výši slevy je možné uplatnit pouze do skutečně vynaložených výdajů uhrazených za školné. Lze ji uplatnit pouze 1 ročně v podáváném daňovém přiznání nebo ročním zúčtování.

Tabulka 2 Růst minimální mzdy

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
9 200 Kč	9 900 Kč	11 000 Kč	12 200 Kč	13 350 Kč	14 600 Kč	15 200 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

Čerpání je možné na základě Potvrzení o umístění dítěte ze školského zařízení a může ji uplatnit poplatník, se kterým dítě žije trvale ve společné domácnosti.

Specifickými jsou lesní školky. V těchto školkách se jedná o celodenní pobyt dětí venku v přírodě. Podmínkou pro tyto školky je, že nesmí mít pevnou stavbu. Z takovýchto zařízení nebylo možné daňově uplatnit školkovné. Změna nastala od roku 2016, kdy po novele zákona č 178/2016 Sb. Školka se může registrovat do školského rejstříku a tím je možné daňově uplatnit slevu za umístění dítěte.

#### 4.1.9 Sleva na evidenci tržeb

Při vzniku Elektronické evidence tržeb (dále jen EET) byl vydán doprovodný § 35bc zákona 113/2016 Sb. ZDP, který umožňuje poplatníkovi daně z příjmů odečíst částku 5 000 Kč. Slevu lze uplatnit pouze jednou, a to v roce zavedení EET. Částka je pevná, bez ohledu na to, kolik skutečně poplatník za zřízení vynaložil výdajů.

## 4.2 Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění na děti se řídí § 35c a § 35d ZDP. Může být uplatněno na děti, které žijí s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti.

Daňové zvýhodnění se často říká daňový bonus. Je to z důvodu, že je to jediné daňové zvýhodnění, kdy finanční úřad daň vrací. V ostatních případech jde jen o snížení základu daně nebo daně samotné do maximální hodnoty 0 Kč.

Jako jediné daňové zvýhodnění je možné jej čerpat již za měsíc, ve kterém se dítě narodilo nebo bylo rozhodnuto o svěření do péče. Všechny ostatní slevy na daních lze čerpat od dalšího kalendářního měsíce.

Daňový bonus není možné převádět do dalšího zúčtovacího období.

Lze jej uplatnit:

- měsíčně – pouze pro poplatníky v zaměstnaneckém poměru formou slevy na dani, případného daňového bonusu,
- ročně – pro poplatníky v zaměstnaneckém poměru, ale i OSVČ v daňovém přiznání.

Za vyživované dítě<sup>9</sup> se považuje dítě:

- vlastní,
- osvojené,

---

<sup>9</sup> Podle § 35c odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb.



- v péči, která nahrazuje péči rodičů,
- druhého z manželů,
- které přestalo být u tohoto poplatníka z důvodu nabytí své svéprávnosti nebo zletilosti v pěstounské péči,
- vlastní vnuk nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho rodiče nemají dostatečné příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit.

Vyživovaným dítětem je:

- nezletilé dítě do 18 let věku,
- dítě ve věku do 26 let, kterému není přiznán invalidní důchod 3. stupně
  - o které se soustavně připravuje na budoucí povolání (student),
  - o které se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání z důvodu úrazu nebo nemoci,
  - o které z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu není schopné vykonávat výdělečnou činnost.

Tabulka 3 Vývoj slevy na dítě

Období	První dítě		Druhé dítě		Třetí a každé další dítě <sup>10</sup>	
	ročně	měsíčně	ročně	měsíčně	ročně	měsíčně
<b>2021</b>	15 204 Kč	1 267 Kč	19 404 Kč	1 617 Kč	24 204 Kč	2 017 Kč
<b>2020</b>	15 204 Kč	1 267 Kč	19 404 Kč	1 617 Kč	24 204 Kč	2 017 Kč
<b>2019</b>	15 204 Kč	1 267 Kč	19 404 Kč	1 617 Kč	24 204 Kč	2 017 Kč
<b>2018</b>	15 204 Kč	1 267 Kč	19 404 Kč	1 617 Kč	24 204 Kč	2 017 Kč
<b>2017</b>	13 404 Kč	1 117 Kč	19 404 Kč	1 617 Kč	24 204 Kč	2 017 Kč
<b>2016</b>	13 404 Kč	1 117 Kč	17 004 Kč	1 417 Kč	20 604 Kč	1 717 Kč
<b>2015</b>	13 404 Kč	1 117 Kč	15 804 Kč	1 317 Kč	17 004 Kč	1 417 Kč
<b>2014</b>	13 404 Kč	1 117 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč	13 404 Kč	1 117 Kč

<sup>10</sup> Od roku 2021 došlo ke změnám týkajících se tzv. „stropu“, kdy poplatník nemohl za děti dostat zpět na daních více jak 60 300 Kč. Tohle omezení je od roku 2021 zrušeno.

(Autor: vlastní zpracování)

V případě, že je dítě osobou držící průkaz ZPT/P zvyšuje se hodnota daňového bonusu na dvojnásobek.

### Podmínky pro uplatnění slevy

Podmínky stanovuje § 35c odst. 4 ZDP.

Podmínkou pro výplatu daňového bonusu je mít dostačující příjem ve výši 6násobku minimální mzdy, a to pouze v § 6 nebo § 7, ZDP.

Do těchto příjmů nelze započítat:

- příjmy z osvobozené od daně,
- příjmy, ze kterých je vybírána srážková daň podle zvláštní sazby daně s výjimkou příjmů, u nichž se uplatní postup podle § 36 odst. 7 nebo 8 ZDP<sup>11</sup>,
- příjmy, které jsou podle § 38f ZDP<sup>12</sup> vyjmuty ze zdanění.

Tabulka 4 Minimální roční příjem pro daňový bonus

Období	Minimální mzda	Minimální roční příjem
<b>2021</b>	15 200 Kč	91 200 Kč
<b>2020</b>	14 600 Kč	87 600 Kč
<b>2019</b>	13 350 Kč	80 100 Kč
<b>2018</b>	12 000 Kč	73 200 Kč
<b>2017</b>	11 000 Kč	66 000 Kč
<b>2016</b>	9 900 Kč	59 400 Kč
<b>2015</b>	9 200 Kč	55 200 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

<sup>11</sup> Odstavec 7 nám říká, že se daňový bonus počítá i pokud dítě na přechodnou dobu nepobývá ve společně hospodařící domácnosti. Jedná se např. o pobyt v nemocnici

<sup>12</sup> Příjmy ze zahraničí

## 5 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA

Řídí ji § 13 ZDP.

Spolupracující osoba, je osoba, která je s poplatníkem navázaná na podnikání, ale nemusí vlastnit živnostenské oprávnění nebo živnostenský list. Je však důležitá, aby byla spolupracující osoba nahlášená na Finančním úřadě, OSSZ i ZP, bez nahlášení není možné na spolupracující osobu přerozdělovat příjmy.

**Spolupracujícími osobami můžou podle § 13 odst. 1 ZDP být:**

- manžel,
- osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.

Jedná o osoby, které žijí s poplatníkem ve společné domácnosti, společně hradí náklady na bydlení a náklady na své potřeby.

Podle § 21e odst. 3 ZDP je do statusu manžela považován i partner se kterým bylo uzavřeno registrované partnerství.

Na spolupracující osobu lze rozdělit příjmy podle § 7 (viz kapitola 2.1.)

Na spolupracující osobu nelze rozdělit příjmy:

- ze závislé činnosti podle § 6 ZDP,
- podíly na zisku společníků veřejně obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti,
- z kapitálového majetku podle § 8 ZDP,
- z nájmu podle § 9 ZDP,
- ostatní příjmy podle § 10 ZDP.

Je tedy možné rozdělit pouze příjmy z podnikatelské činnosti podle § 7 ZDP.

### **Převedení části příjmů na spolupracující osobu**

OSVČ může rozdělit příjmy na jiného člena domácnosti než manžela v poměru:

- a) částku, která není vyšší než 30 % podíl příjmů a výdajů nebo

- b) částku, o kterou jsou příjmy vyšší než výdaje nejvíce o 180 000 Kč, ale zároveň ne více než 15 000 Kč za každý měsíc spolupráce<sup>13</sup>.

V případě manžela platí:

- a) částka, která není vyšší než 50 % podílu příjmů a výdajů nebo
- b) částku, o kterou jsou příjmy vyšší než výdaje nejvíce o 540 000 Kč, ale zároveň ne více než 45 000 Kč za každý měsíc spolupráce.

#### **Kdy je vhodné využití spolupráce:**

- *spolupracující osoba nemá žádné další vlastní zdanitelné příjmy,*
- *spolupracující osoba má vlastní zdanitelné příjmy, ale nedosahují takové výše, aby mohla uplatnit všechny možné slevy na dani,*
- *podnikatel je v daňové ztrátě a převede svou ztrátu na spolupracující osobu, která má vyšší základ daně, tím se jí základ daně sníží,*
- *podnikatel kvůli vysokému základu daně by měl platit solidární daň,*
- *podnikatel má vyšší základ daně, ale spolupracující osoba je v daňové ztrátě z vlastního podnikání, takže převedením podílů příjmů a výdajů dojde ke snížení ztráty,*
- *zákoník práce neumožňuje zaměstnat manžela druhým manželem, proto je institut spolupracující osoby mezi manželi vhodným optimalizačním řešením.*

(Macháček, 2019, s. 237-238)

---

<sup>13</sup> Měsícem spolupráce se počítá měsíc, kdy byla spolupracující osoba zaregistrována na příslušných institucích. Pokud spolupracovala celý rok, počítá se celých 12 měsíců.

## 6 SOLIDÁRNÍ ZVÝŠENÍ DANĚ

Solidární zvýšení daně se týká fyzických osob s vysokými příjmy, které podléhají zdanění podle § 6 a § 7 ZDP, ale od roku 2021 jí podléhají i tzv. pasivní příjmy<sup>14</sup>. Jedná se o navýšení daně o 7 % z kladného rozdílu z:

- součtu příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně,
- 48násobku průměrné mzdy stanovené podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Tabulka 5 Limity zvýšení daně na 23 %

Období	Limit pro uplatnění zvýšení daně	Měsíční limit
2021	1 701 100 Kč	141 700 Kč
2020	1 672 080 Kč	139 340 Kč
2019	1 569 552 Kč	130 796 Kč
2018	1 438 992 Kč	119 916 Kč
2017	1 355 136 Kč	112 928 Kč
2016	1 296 288 Kč	108 024 Kč
2015	1 277 328 Kč	106 444 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

V roce 2021 vyšel v platnost nový zákon, kdy byla sice solidární daň jako taková zrušena, ale nahradilo ji zvýšení daně na 23 %.

Zvýšení daně se počítá na rozdíl mezi limitem pro solidární daň a vyplacenou hrubou mzdou.

### Odvody zdravotního a sociálního pojištění

Pro potřeby výpočtu sociálního pojištění se počítá částka limitu pro uplatnění zvýšení daně v aktuálním zdaňovaném roce. Na vyšší hodnotu se tedy nebere zřetel.

Pro výpočet zdravotního pojištění je to jiné. Zdravotní pojištění neřeší limity pro výpočty. Bere skutečný základ daně i když je nadlimitní.

<sup>14</sup> Jedná se o příjmy z nájmu podle § 8 a kapitálového majetku podle § 9

**Převod části příjmů na spolupracující osobu**

V případě, že má poplatník příjmy převyšující limit a musí odvádět zvýšenou sazbu daně, je možnost přerozdělit příjmy na nahlášenou spolupracující osobu (viz. kapitola 3.4). Tím poplatníkovi klesnou příjmy a pokud se dostane pod limitní hranici zvýšení daně se jej netýká.

## 7 SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Sociální a zdravotní pojištění je vlastně druh daně, která se řídí jiným zákonem, než daň z příjmů. Více o sociálním a zdravotním pojištění je popsáno v následujících kapitolách.

### 7.1 Sociální pojištění

Účast na sociálním neboli důchodovém pojištění je povinná pro OSVČ mající hlavní příjem z podnikání.

Řídí se

- zákonem č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění,
- zákonem č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění,
- zákonem č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti,
- zákonem č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Výše odvodu sociální pojištění činí 29,2 % z vyměřovacího základu. Toto pojistné zahrnuje:

- 28 % účast na důchodovém pojištění,
- 2,1 % účast na nemocenském pojištění,
- 1,2 % účast na státní politice nezaměstnanosti.

#### Oznamovací povinnost

OSVČ je povinen oznámit místně příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) oznámit veškeré změny týkající se podnikání do 8 dnů od změny. Tato změna se podává pomocí předepsaného formuláře, který lze zdarma stáhnout na webových stránkách OSSZ nebo na jednotlivých pobočkách.

Při zahájení podnikání lze oznamovací povinnost splnit přímo na Živnostenském úřadě, který tuto informaci rozešle na okresní správu sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovnu a finanční úřad za vás.

#### 7.1.1 Úhrady pojistného

Zálohy na sociální pojištění se platí za jednotlivé měsíce a jsou splatné od 1.-20. dne následujícího kalendářního měsíce, kterého se pojistné týká.

Zálohy se neplatí za měsíce, ve kterých byl alespoň po část měsíce poplatník v pracovní neschopnosti, zaměstnán, pobíral rodičovský příspěvek.

### Přehled o příjmech a výdajích

OSVČ podává vždy za kalendářní rok zpětně Přehled o příjmech a výdajích, ve kterém své místně příslušné OSSZ oznámí svůj daňový vyměřovací základ a vypočte rozdíl v uhrazených zálohách se skutečným stavem, zda má u OSSZ přeplatek nebo nedoplatek na SP.

Přehled je potřeba doručit do 30 dní od termínu podání daňového přiznání pro předchozí kalendářní rok.

#### 7.1.2 Vyměřovací základy sociálního pojištění u hlavní činnosti

Vyměřovací základ se vypočítá jako  $\frac{1}{4}$  průměrné minimální mzdy v daném roce zaokrouhlené na celé koruny nahoru a z této částky se vypočítá 29,2 %. <sup>15</sup>Tato hodnota nám udává minimální výši pojistného za daný rok. Průměrná minimální mzda se každý rok mění, i proto se mění výše minimálních záloh sociálního pojištění.

Tabulka 6 Vyměřovací základ SP hlavní činnosti

Období	Minimální mzda	Minimální vyměřovací základ	Maximální vyměřovací základ	Minimální měsíční pojistné	Minimální roční vyměřovací základ
2021	35 441 Kč	8 861 Kč	1 701 168 Kč	2 588 Kč	106 332 Kč
2020	34 835 Kč	8 709 Kč	1 672 080 Kč	2 544 Kč	104 508 Kč
2019	32 699 Kč	8 175 Kč	1 569 552 Kč	2 388 Kč	98 100 Kč
2018	29 979 Kč	7 495 Kč	1 438 992 Kč	2189 Kč	89 940 Kč
2017	28 232 Kč	7 058 Kč	1 355 136 Kč	2 061 Kč	84 696 Kč
2016	27 006 Kč	6 752 Kč	1 296 288 Kč	1 972 Kč	81 024 Kč
2015	26 611 Kč	6 653 Kč	1 277 328 Kč	1 823 Kč	79 836 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

<sup>15</sup> Od 1.7.2019 se snížila tzv. kadenční doba, tj. zrušení náhrady mzdy za první tři dny nemoci. To mělo vliv i na sociální pojištění, a to snížením sazby pojistného o 0,2 %



„Maximálním ročním vyměřovacím základem zaměstnance a OSVČ je částka ve výši 48násobku průměrné mzdy stanovené k 1. lednu příslušného kalendářního roku. Průměrná mzda se stanoví podle § 23b ZPSZ.“ (Ženíšková, 2020, s.95)

Výsledná částka sociálního pojištění se vypočítá jako 50 % základu daně, z této částky se vypočítá výše zmíněných 29,2 %.

Pokud má OSVČ vyšší daňový základ jak minimální roční vyměřovací základ, platí sociální pojistné ze svého daňového základu. Pro další rok se mu zvedají zálohy na sociální pojištění.

### **Příklad 1**

*Podnikatel měl v roce 2020 základ daně 100 000 Kč (příjmy – výdaje).*

*Minimální vyměřovací základ pro rok 2020 je 104 508 Kč.*

*Základ pro výpočet sociálního pojištění je 50 % z 100 000 Kč = 50 000 Kč 29,2 % je 14 600Kč, což je pod hranicí minimálního pojistného. Podnikatel je povinen platit minimální pojistné v roce 2021 ve výši 2 588 Kč.*

### **Příklad 2**

*Podnikatel má daňový základ 400 000 Kč v roce 2020.*

*50 % z 400 000 Kč je 200 000 Kč. 200 000 je vyšší jak minimální vyměřovací základ pro rok 2020 je 104 508 Kč.*

*29,2 % z 200 000 Kč je 58 400 Kč.*

*Podnikatel je povinen uhradit pojistné ve výši 58 400 Kč. V případě, že platil zálohy na SP je částka o tyto zálohy ponížena o 30 528 Kč (12 x 2 544 Kč), výsledný doplatek je 27 875 Kč.*

*V tomto případě bude podnikatel platit v roce 2021 vyšší zálohy na SP. Výpočet se provede následovně:*

*200 000/12 měsíci = 16 667 Kč (měsíční vyměřovací základ pro rok 2021) \* 29,2 % = 4 867 Kč (nová výše zálohy pro rok 2021)*

### **Výpočet záloh při vyšším daňovém základu**

Pokud má poplatník vyšší vyměřovací základ, než je minimum, vypočítá se mu i nová výše zálohy na sociální pojištění. Počítá se stejným způsobem jako o minimální výše:

$$\frac{\text{daňový základ}}{12 \text{ měsíců}} = \text{měsíční vyměřovací základ} * 29,2\% = \text{nový výše zálohy}$$

### 7.1.3 Vedlejší činnost OSVČ a sociální pojištění

OSVČ není povinen platit zálohy na sociální pojištění, pokud vykonává vedlejší podnikatelskou činnosti. Tu lze vykonávat v případě, že

- je zaměstnán v daném měsíci alespoň po část doby nebo celý měsíc,
- je mu přiznán starobní, předčasný starobní důchod nebo invalidní důchod,
- pobírá rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství, nemocenskou z důvodu těhotenství,
- osobně pečuje o osobu, která je závislá na péči jiné osoby II., III., IV. stupně nebo pečovala o dítě do 10 let věku, které je závislé na péči jiné osoby I. stupně.

Tabulka 7 Vyměřovací základ SP vedlejší činnosti

Období	Minimální vyměřovací základ	Minimální měsíční pojistné	Rozhodná částka
<b>2021</b>	3 545 Kč	1 036 Kč	85 058 Kč
<b>2020</b>	3 484 Kč	1 018 Kč	83 603 Kč
<b>2019</b>	3 270 Kč	955 Kč	78 476 Kč
<b>2018</b>	2 998 Kč	876 Kč	71 950 Kč
<b>2017</b>	2 824 Kč	825 Kč	67 756 Kč
<b>2016</b>	2 701 Kč	789 Kč	64 813 Kč
<b>2015</b>	2 662 Kč	778 Kč	63 865 Kč

(Autor: vlastní zpracování)

### 7.1.4 Pokuty, penále na sociálním pojištění

Z dlužné částky na pojistném se automaticky vypočítává penále ve výši 0,05 % za každý započatý kalendářní den prodlení. Dnem přijetí se počítá, den, kdy byla platba doručena na bankovní účet OSSZ.

Pokuta za nepodání Přehledu o příjmech a výdajích dosahuje částky 50 000,- Kč. OSSZ však posílá první upozornění, že nebyl přehled podán.

### 7.1.5 Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění je pro OSVČ dobrovolné, pokud o něj má zájem, musí se k němu přihlásit na místně příslušné OSSZ. Pojistné činní 2,3 % z měsíčního základu.

Vyměřovací základ pro úhradu nemocenského pojištění si může určit poplatník. Minimální hranice je 5 000,-, maximální hranice je jeho měsíční vyměřovací základ za příslušný kalendářní rok, který udává na Přehledu o příjmech a výdajích.

## 7.2 Zdravotní pojištění

Účast na zdravotním pojištění je povinna pro všechny občany s trvalým pobytem na území České republiky bez ohledu na státní příslušnost.

Účelem zdravotního pojištění je pokrytí nákladů na případnou lékařskou péči poplatníka, které je prováděno přes zdravotní pojišťovny. Rozsah lékařské péče je dán zákonem.

Zdravotní pojištění se upravuje:

- zákonem č. 48/1997 Sb. O veřejném zdravotním pojištění a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZVZP),
- zákonem č. 592/1992 Sb. O pojistném na veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZPZP).

### 7.2.1 Vyměřovací základ OSVČ

OSVČ je ze zákona povinna hradit zálohy na zdravotní pojištění. Na rozdíl od zaměstnanců, kteří platí přesně vypočtenou částku, která je konečná. Zálohy se vyúčtovávají vždy následující rok za rok zpětně formou odeslání „**Přehledu o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné**“ pro aktuální rok (dále jen Přehled pro OSVČ). Přehled je nutné odevzdat na místě příslušnou zdravotní pojišťovnu do 30 dnů po termínu podání daňového přiznání.

Pojistné činí 13,5 % z vyměřovacího základu a počítá se z 50 % ze základu daně, tj. celkových příjmů snížených o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Na rozdíl od sociálního pojištění zdravotní pojištění nemá horní hranici, tj. maximální vyměřovací základ.

Tabulka 8 Vyměřovací základ ZP u hlavní OSVČ

Období	Minimální měsíční vyměřovací základ	Minimální měsíční záloha OSVČ	Minimální roční pojistné OSVČ
<b>2021</b>	17 720,5 Kč	2 393 Kč	28 716 Kč
<b>2020</b>	17 417,5 Kč	2 352 Kč	28 217 Kč
<b>2019</b>	16 349,5 Kč	2 208 Kč	26 487 Kč
<b>2018</b>	14 989,5 Kč	2 024 Kč	24 283 Kč
<b>2017</b>	14 116 Kč	1 906 Kč	22 868 Kč
<b>2016</b>	13 503 Kč	1 823 Kč	21 875 Kč
<b>2015</b>	13 305,5 Kč	1 797 Kč	21 555 Kč
<b>2014</b>	12 971 Kč	1 752 Kč	21 014 Kč
<b>2013</b>	12 942 Kč	1 748 Kč	20 967 Kč
<b>2012</b>	12 568,5 Kč	1 697 Kč	20 361 Kč
<b>2011</b>	12 370 Kč	1 670 Kč	20 040 Kč
<b>2010</b>	11 854,5 Kč	1 601 Kč	19 205 Kč

(Autor: údaje použity a doplněny Červinka, 2020, s. 97)

*„Vyměřovací základ nemůže být nižší než minimální vyměřovací základ. Odvozuje se z poloviny průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, který o dva roky přechází roku, pro který je vyměřovací základ stanovován“ (Červinka, 2020, s. 97)*

### 7.2.2 Zálohy na zdravotní pojištění

Zálohy jsou platné v období 1.-8. dne následujícího kalendářního měsíce, tj. zálohy se platí zpětně za minulý měsíc. Pokud poslední splatný den připadá na víkend nebo svátek, posunuje se splatnost na první pracovní den.

### 7.2.3 Pracovní neschopnost

Pokud je po celý měsíc OSVČ uznána práce neschopným nebo je mu nařízena karanténa nemusí v takovém případě platit zálohy. Je potřeba tuto skutečnost doložit na zdravotní pojišťovně.

Pokud měl OSVČ nárok na výplatu nemocenského pojištění nebo peněžité pomoci v mateřství, jeho vyměřovací základ se o počet daných měsíců snižuje.

#### 7.2.4 Plátcem zdravotního pojištění je stát

Poplatník může vykonávat samostatnou výdělečnou činnost i když je zároveň zaměstnancem nebo je za něj platí zdravotní pojištění stát.

Jedná se o poplatníky, kteří:

- jsou nezaopatřená osoba do 26 let věku, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání, blíže je specifikováno v § 12 zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů,
- pobírají důchod, jedná se o starobní, invalidní, vdovský, podle zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů,
- pobírají rodičovský příspěvek, podle zákona č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů,
- jsou na mateřské nebo rodičovské dovolené a pečují o alespoň jedno dítě do 7 let věku.

Pokud poplatníkovi nastane jedna z výše zmíněných situací, je potřeba, aby to oznámil zdravotní pojišťovně do 8 dnů od změny.

Jelikož je zdravotní pojištění povinné, i u těchto osob se vypočítává poměrná část, kterou je potřeba uhradit (§ 3c ZPZP)

Tabulka 9 Vyměřovací základ ZP u vedlejší OSVČ

Období	Vyměřovací základ a odpočet	Výše pojistného
<b>2021</b>	13 088 Kč	1 767 Kč
<b>2020, od 1.6.</b>	11 607 Kč	1 567 Kč
<b>2020, do 31.5.</b>	7 903 Kč	1 067 Kč
<b>2019</b>	7 540 Kč	1 018 Kč
<b>2018</b>	7 177 Kč	969 Kč
<b>2017</b>	6 814 Kč	920 Kč

<b>2016</b>	6 444 Kč	870 Kč
<b>2015</b>	6 259 Kč	845 Kč
<b>2014</b>	5 829 Kč	787 Kč
<b>2013</b>	5 355 Kč	723 Kč

(Autor: údaje převzaty a doplněny Červinka, 2020, s. 85)

### 7.2.5 Sankce, pokuty a penále

Při nedodržování povinností může zdravotní pojišťovna vyměřit různé druhy sankcí.

#### Pozdní úhrady záloh pojistného

Zdravotní pojišťovny jsou striktní, co se týká úhrad a výše na záloh pojistného.

Pokud je:

- pozdě placena záloha,
- uhrazena v nižší částce.

Činí úroková sazba činí 0,05 % z dlužné částky za každý započatý den v prodlení. Každá vyměřená platba se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru a předepisuje se, pokud dosáhne výše 100 Kč. Penále se nepředepisuje, pokud OSVČ provedl platbu zálohy např. pod špatným VS. Tuto skutečnost musí však OSVČ doložit.

Zákon umožňuje požádat písemnou formou o prominutí vyměřeného penále „**Žádostí o odstranění tvrdosti zákona.**“ Pak je už na zdravotní pojišťovně, zda na základě žádosti a vysvětlení, proč k pozdním úhradám došlo vyhoví nebo ji zamítne.

Žádost je třeba doložit do 8 dnů od vyměření penále pojišťovnou a jeho převzetí, tj. do nabytí právní moci rozhodnutí (platebního výměru).

Žádost o odstranění tvrdosti může řešit pojišťovna, pokud je jedná o částku nepřesahující 20 000,- Kč. Pokud je částka již vyšší řeší žádost rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny.

#### Nesplnění oznamovací povinnosti

Pokud nastaly změny u OSVČ, které nebyly zdravotní pojišťovně nahlášeny může zdravotní pojišťovna udělit pokutu až do výše 10 000,- Kč. Pokud se situace opakuje může zdravotní

pojišťovna udělit pokutu až 20 000,- Kč. Pokutu lze uložit až 2 roky zpětně<sup>16</sup>, kdy bylo zjištěno nesplnění povinnosti OSVČ.

### **Nepodání Přehledu**

Zdravotní pojišťovna může udělit pokutu za nepodání Přehledu v termínu podání až ve výši 50 000,- Kč.

---

<sup>16</sup> Časové vymezení lhůt vychází z § 44 odst. 2 ZVZP

## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**



## 8 ZÁKLADNÍ ROZDÍLY FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY

Fyzická osoba se řídí živnostenským zákonem. Založení živnosti je poměrně jednoduché, veškeré náležitosti se vyřídí na živnostenském úřadě za poplatek 1 000,-. Je to velice rychlý proces, dá se říct, že po založení živnosti se okamžitě stáváte podnikající fyzickou osobou.

Nevýhodou je, že poplatník ručí za podnikání celým svým majetkem.

Právnícká osoba se řídí obchodním zákoníkem. Založení společnosti je náročnější. Cena za založení se pohybuje kolem 5 000 - 6 000 Kč, pokud si zakladatel vše vyřídí sám. Na trhu existuje plno firem, které veškeré náležitosti zařídí, zde se cena pohybuje od 9 000,- nahoru. Společnost ručí do výše svého majetku.

Je potřeba:

- vymyslet název a předmět podnikání,
- zajistit zakladatelskou listinu (jednatel je jen jeden), případně společenskou smlouvu (jednatelů je více) nebo ji s vámi sepíše notář,
- s dokumenty zajít k notáři,
- s sebou u notáře mít občanské průkazy jednatele/jednatelů, výpis z trestního rejstříků, souhlas majitele nemovitosti se sídlem společnosti,
- založit firemní bankovní účet,
- určit splatnost nebo splatit ihned základní kapitál společnosti,
- podat žádost na živnostenském úřadě, pro získání živnostenského oprávnění,
- podat žádost o zápis do obchodního rejstříku (nejpozději do 90 dní od založení společnosti),
- registrace na finanční úřad (nejpozději do 30 dnů od zápisu do obchodního rejstříku),
- zápis skutečného vlastníka do informačního systému vlastníků,
- zřízení datové schránky,
- zaslání zakladatelských smluv do sbírky listin na místně příslušný soud.

## 9 CHARAKTERISTIKA SUBJEKTU

Cílem praktické části je detailní rozbor příjmů a výdajů fyzické osoby.

Provedeme optimalizaci základu daně fyzické osoby a porovnáme, jaké dopady na daň by měl podnikatel, pokud by uplatňoval paušální daň anebo podnikal jako právnická osoba.

### 9.1 Základní informace o podnikateli

Podnikatel, budeme jej nazývat pan Karel Novák (podnikatel si nepřál být jmenován) se zabývá zpracováním dřeva a výrobou dřevěných alb, bloků a diářů. Podniká od roku 2019, kdy si zřídil malou řemeslnou dílnu na ruční zpracování výrobků, které jsou prodávány na e-shopu. Zabývá se i grafickými návrhy a výrobou výrobků „na míru“ každému zákazníkovi, aby splnil jeho přání.

V roce 2019 byl na vše zpracování sám, podnikání bylo v rozjezdu. V roce 2020 již bylo potřeba další pomocné síly, zvětšení výrobních prostor, protože podle údajů z daňové evidence je znatelný nárůst tržeb.

Fyzická osoba daní sazbou 15 % sazbou daně z příjmů.

Klient nemá žádné odčitatelné položky na dani, jedinou slevou, kterou může využít je sleva na poplatníka. Spolupracující osobu také nemá.

Vždy při zpracování daňového přiznání je spočítán základ daně se skutečnými výdaji i paušální daní. Prozatím vždy lépe vycházely skutečné výdaje. I když se jedná o řemeslnou činnost, omezovaly nás limity pro maximální uplatnění paušální daně.

Tabulka 10 Horizontální analýza podnikatele

Rok	2019	2020	Navýšení <sup>17</sup>
příjmy	1 382 342,-	3 142 090,-	127 %
výdaje	1 105 874,-	2 766 363,-	240 %
<b>Základ daně<sup>18</sup></b>	<b>276 468,-</b>	<b>327 727,-</b>	<b>18,5 %</b>
daň <sup>19</sup>	16 620,-	24 315,-	46,29 %

<sup>17</sup> Výpočet horizontální analýzy

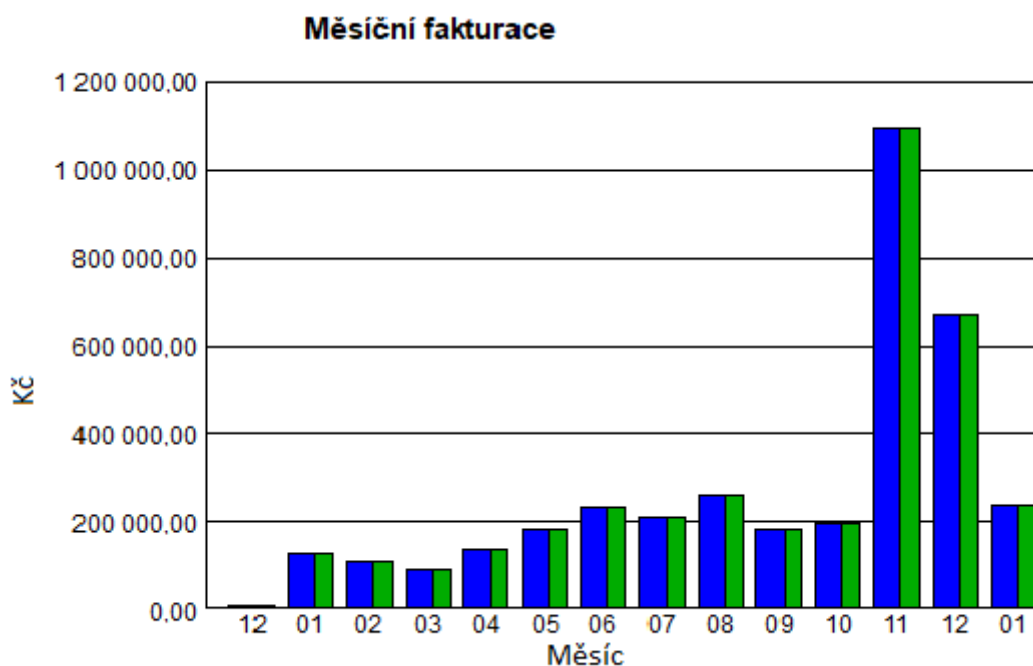
<sup>18</sup> Pro výpočet daně z příjmů se zaokrouhluje se na celé 100 Kč dolů.

<sup>19</sup> Výsledná daň obsahuje pouze základní slevu na poplatníka 24 840,-/rok.

sociální pojištění <sup>20</sup>	40 365,-	47 849,-	18,5 %
zdravotní pojištění	26 487,-	28 217,-	6,5 %
<b>Celkem odvod státu</b>	<b>83 472,-</b>	<b>100 381,-</b>	<b>20,25 %</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Jak je vidět, podnikateli se daří velice dobře a zvyšuje své příjmy. Velký podíl na zvýšení příjmů byla správná investice do cílených propagačních reklam na Facebooku a Google, kdy největší nárůst proběhl před Vánoci (viz Obrázek 3).

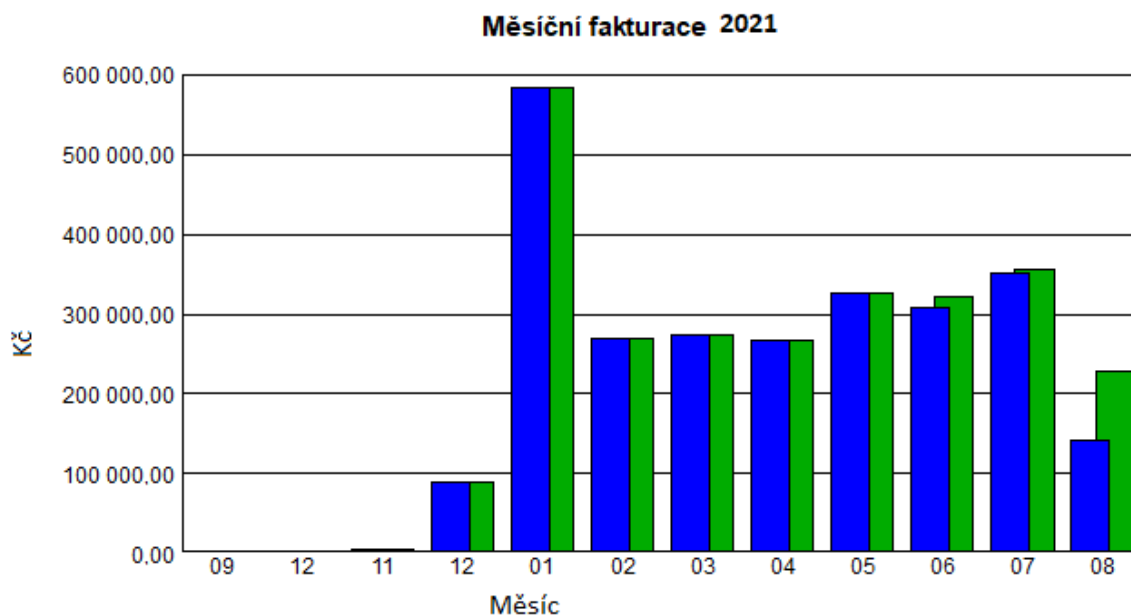


(Autor: účetní program Pohoda)

Obrázek 3 Měsíční fakturace 2020

Podnikatel do dostal do podvědomí zákazníků a tržby v roce 2021. Jak je vidět z obrázku 4, tržby jsou proti roce 2020 razantně nahoru.

<sup>20</sup> Rok 2020 byl díky koronaviru zvláštní. Bylo odpuštěno sociální a zdravotní pojištění na půl roku všem podnikatelům. Tato hodnota zde není zavedena a bereme hodnoty, jako by podnikatel platil celý rok.



(Autor: účetní program Pohoda)

Obrázek 4 Měsíční fakturace 2021

## 9.2 Podnikatel jako právnická osoba

Převedení základních údajů podnikatele do společnosti. Jak bylo zmíněno výše. Ve společnostech vedoucích účetnictví se vychází z nákladů a výnosů, tj. to co je vyfakturováno bez ohledu na to, zda byla faktura již uhrazena nebo ne.

Společnost daní sazbou 19 % daně z příjmů, ale již neodvádí žádné další odvody na sociální a zdravotní pojištění, jak je tomu u podnikatele.

Z vybraných údajů z daňové evidence je vystaveno a k 31.12.2020 neuhrzeno.

Tabulka 11 Přečet příjmů a výdajů na náklady a výnosy

	<b>Podnikatel</b>	<b>Úprava hodnot<sup>21</sup></b>	<b>Společnost po úpravě</b>	<b>Porovnání</b>
Vydané faktury	3 142 090,-	96 401,-	3 238 491,-	3,06 %
Ostatní pohledávky	0,-	0,-	0,-	0 %
Přijaté faktury	2 187 534,-	2 920,-	2 190 454,-	0,13 %
Ostatní závazky <sup>22</sup>	515 034,-	0,-	515 034,-	0 %

<sup>21</sup> Úpravou hodnot se rozumí rozdíl částek vybraných z daňové evidence podnikatele a převedení do účetnictví.

<sup>22</sup> Obsahuje mzdy a ostatní závazky.

Ostatní daňové úpravy <sup>23</sup>	63 795,-	0,-	63 795,-	0 %
Příjmy celkem	3 142 090,-		3 238 491,-	3,07 %
<b>Výdaje celkem</b>	<b>2 766 363,-</b>		<b>2 769 283,-</b>	<b>0,11 %</b>
<b>Základ daně</b>	<b>327 727,-</b>		<b>469 208,-</b>	<b>43,17 %</b>
Daň	24 315,-		89 110,-	266,47 %
Odvody celkem	100 381,-		89 110,-	- 11,23 %

(Autor: vlastní zpracování)

Do kolonky úpravy hodnot jsem zavedla změny, které se týkají převodu údajů vybraných z daňové evidence do účetnictví.

Hodnota 96 tis. nám představuje hodnotu vydaných faktur, které jsou vystavené v roce 2020, ale byly uhrazeny až v roce 2021. U společnosti jsou tyto faktury zahrnuty do výsledku hospodaření roku 2020.

Hodnota necelých 3 tis. představuje přijaté faktury, které byly přijaty v roce 2020, ale uhrazeny až v roce 2021.

Výsledek hospodaření společnosti po použití aktuálního principu správného přiřazení nákladů a výnosů do období, kam skutečně spadají zatím není moc zajímavý. Ale musíme uznat, že už nyní je nižší než celkové odvody podnikatele. Již v této fázi je pro podnikatele výhodnější přemýšlet nad převedením podnikání do společnosti s ručením omezeným. Převedení společnosti zpětně do roku 2020 samozřejmě nejde, ale je vhodné se zamyslet nad budoucími postupy a následnými kroky v podnikání.

<sup>23</sup> Obsahuje odpisy a paušál na dopravu. U společnosti nyní bereme stejnou hodnotu.

## 10 MOŽNOSTI OPTIMALIZACE

Základním rozdílem jsou možnosti účtování:

Fyzická osoba (podnikatel)

- účtuje podle skutečných příjmů a výdajů, rozhodují částky, které podnikateli byly skutečně doručeny na bankovní účet nebo je inkasoval v hotovosti,
- může účtovat daňovou evidencí (dříve jednoduché účetnictví) nebo účetnictvím.

Právnícká osoba (společnost)

- účtuje podle nákladů a výnosů, jsou to částky, které jsou vyfakturovány, nezáleží na tom, zda byly faktury v daném roce zaplacené nebo ne,
- účtuje pouze účetnictvím (dříve podvojně účetnictví).

### 10.1 Náklady a výnosy příštích období

Jednou ze základních zásad účetnictví je aktuální princip, který nám říká, že musíme účtovat náklady a výnosy do období, do kterého skutečně spadají. Jednoduše řečeno je musíme časově rozlišit.

V následující tabulce si uděláme úpravy a časově rozlišíme náklady a výnosy. Jednotlivé hodnoty jsem převzala z daňové evidence roku 2020.

Tabulka 12 Náklady a výnosy příštích období

	Podnikatel	Úprava hodnot	Výstupy po úpravě	Porovnání
Vydané faktury	3 142 090,-	96 401,-	3 238 491,-	3,06 %
<b>Výnosy příštích období<sup>24</sup></b>	--	<b>198 347,-</b>	<b>198 347,-</b>	--
Ostatní pohledávky	0,-	0,-	0,-	0 %
Přijaté faktury	2 187 534,-	2 920,-	2 190 454,-	0,13 %
Ostatní závazky <sup>25</sup>	515 034,-	0,-	515 034,-	0 %
Ostatní daňové úpravy	63 795,-	0,-	63 795,-	0 %

<sup>24</sup> Výnosy příštích období obsahují částku, která již byla vyfakturována, a zaplacená, ale výnosově se bude týkat roku následujícího, protože v té době proběhne odběr zboží. Je potřeba částku od výsledných tržeb odečíst.

<sup>25</sup> Obsahuje mzdy a ostatní závazky.

Náklady příštích období <sup>26</sup>	--	124 030,-	124 030,-	--
Příjmy celkem	3 142 090,-		3 040 144,-	- 3,24 %
Výdaje celkem	2 766 363,-		2 893 313,-	4,58 %
Základ daně	327 727,-		146 831,-	- 55,19 %
Daň	24 315,-		27 892,-	- 14,71 %
Odvody celkem	100 381,-		27 892,-	- 72,21 %

(Autor: vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření společnosti se výrazně změnil. Správné zařazení nákladů a výnosů do období, kterého skutečně spadají nám zapříčinilo rapidní změnu výsledku hospodaření. Již nyní se podnikatel uspořil na odvodech 72 % z původních již uhrazených hodnot. Po úpravách se razantně snížil výsledek hospodaření společnosti. Výsledná daň je u společnosti jen o 14,62 % vyšší než u podnikatele, ale pořád se nejedná o konečnou částku, kterou společnost dovádí. U společností neexistují úhrady a další odvody na sociální a zdravotní pojištění<sup>27</sup>, protože u ní nic takového neexistuje.

Podnikatel koncem roku 2020 vystavil fakturu společnosti na odběr vánočních dárkových poukazů pro zaměstnance v hodnotě 198 tis. Kč bez DPH. Faktura byla zaplacená 16.12.2020, jako fyzická osoba musí podnikatel tuhle částku zahrnout do daňového přiznání za rok 2020, i když budou poukazy uplatňovány až v roce 2021. Ve společnosti je to jiné. Společnost by sice přijala platbu v roce 2020, ale poukazy do konce roku 2020 uplatněny nebyly. Proto je společnost přeúčtuje z výnosů v roce 2020 a zaúčtuje je na účet Výnosy příštích období, který neovlivňuje výsledek hospodaření. Výsledné výnosy se touto účetní operací sníží. V dalším účetním období jsou poukazy uplatněny, a tak je společnost přeúčtuje zpět z výnosů příštích období do tržeb a tím se nám promítnou ve výsledku hospodaření roku 2021.

Stejně je to i u nákladů příštích období. Do nákladů zdaňovacího roku se počítají náklady, které sice nejsou vyfakturovány v daném roce, ale nákladově do něj spadají. Takové náklady účtujeme na náklady příštích období. Proto je zde zahrnuta částka 124 tis, která byla vytažena z daňové evidence podnikatele roku 2021. Tato účetní operace nám výsledné náklady zvýšila.

<sup>26</sup> Faktury doručené v roce 2021, které datumově spadají do roku 2020. Náklady příštích období u podnikatele neexistují.

<sup>27</sup> Odvody se týkají pouze úhrad odvodů z mezd zaměstnanců. V našem případě žádné mzdy nemáme.

## 10.2 Mzda podnikatele

Pojem „mzda podnikatele“ je ve skutečnosti nesmysl, protože podnikatel jako fyzická osoba se nesmí ve svém podnikání zaměstnat. Podnikatel pouze sám za sebe odvádí sociální a zdravotní pojištění, které nevstupuje do daně z příjmů, tím se jedná o nedaňový výdaj.

### 10.2.1 Sociální a zdravotní pojištění podnikatele

Zálohy na sociální pojištění za rok 2020 činily 2 544 Kč měsíčně, tj. 30 528 Kč za rok.

Zálohy na zdravotní pojištění za rok 2020 činily 2 208 Kč měsíčně, tj. 26 496 Kč za rok.

Tabulka 13 Uhrazené SP a ZP podnikatelem 2020

	Měsíční záloha	Zaplaceno celkem
Sociální pojištění	2 544,-	30 528,-
Sociální pojištění doplatek		17 321,-
Zdravotní pojištění	2 208,-	26 496,-
Zdravotní pojištění doplatek		1 721,-
<b>Celkem</b>		<b>76 066,-</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Náš podnikatel musel doplatit sociální a zdravotní pojištění, protože měl vyšší vyměřovací základ, ze kterého se vypočítává výsledný doplatek sociálního a zdravotního pojištění. Podnikatel platí měsíčně zálohy v určené výši a ty se zúčtovávají vždy za celý rok zpětně. Více v kapitole 7.

Státu je odvedeno celkem 76 066 Kč za sociální a zdravotní pojištění, což není malá částka, když ji zaokrouhlíme na celé 100 Kč dolů a vynásobíme 15 % sazbou daně, uspořila by nám částku ve výši 11 400 Kč. Pokud tuhle změnu promítneme do výpočtu odvodů, bude vypadat následovně:

Tabulka 14 Přepočet odvodů podnikatele

	Původní odvod	Úspora	Nový odvod
Daň z příjmů	24 315,-	11 400,-	12 915,-
Sociálním pojištění	47 849,-	1 665,-	46 184,-
Zdravotním pojištění	28 217,-	0,-	28 217,-
<b>Rozdíl</b>	<b>100 381,-</b>	<b>13 065,-</b>	<b>87 316,-</b>

(Autor: vlastní zpracování)



Pokud by byly uzákoněny daňově uznatelné odvody na sociální a daňové pojištění, úspora 13 tisíc v tomto případě není zanedbatelná. Již v tomto případě je dobré se zamyslet nad přechodem na právnickou osobu.

### 10.3 Mzda zaměstnance

Ve společnosti je možné použití zaměstnaneckého poměru jednatele společnosti. Celková výše mzdy je součástí nákladů společnosti a jedná se o daňově uznatelné náklady.

Vymodelujeme si příklad jednatele, který je zaměstnán jako administrátor e-shopu s hrubou mzdou 20 000 Kč. Protože nastala novela v zákoně o dani z příjmů pro rok 2021, srovnáme si výpočet mzdy v letech 2020 a 2021.

Tabulka 15 Výpočet čisté mzdy zaměstnance

	<b>Mzda 2020</b>	<b>Mzda 2021</b>
Hrubá mzda	20 000,-	20 000,-
Sociální pojištění zaměstnavatel	4 960,-	4 960,-
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	1 800,-	1 800,-
Superhrubá mzda	26 760,-	0,-
Základ daně pro výpočet zálohy na daň	26 800,-	20 000,-
Daň před slevami	4 020,-	3 000,-
Základní sleva na poplatníka	2 070,-	2 320,-
Daň	1 950,-	680,-
Sociální pojištění zaměstnanec	1 300,-	1 300,-
Zdravotní pojištění zaměstnanec	900,-	900,-
<b>Čistá mzda</b>	<b>15 850,-</b>	<b>17 120,-</b>
<b>Celkové náklady společnosti</b>	<b>26 760,-</b>	<b>26 760,-</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Jak je vidět, náklady společnosti jsou v obou srovnávaných letech stejné, ale po zrušení superhrubé mzdy zaměstnanec dostane o 1 270,- více. Pro zaměstnance je to více peněz za stejné náklady společnosti. Vyšší příjem zaměstnanců vede k lepší efektivitě práce.

Hodnotu mzdy promítneme do finální srovnávací tabulky v závěrečné srovnávací kapitole 12.

## 10.4 Odpisy majetku

Odpisy dlouhodobého majetku jsou součástí nákladů podnikatele i společnosti.

Odpisy nám způsobují postupné uvolňování hodnoty majetku do nákladů po dobu zákonem stanovené odpisové hranice, tj. doby odpisování.

Existují dva druhy odpisování rovnoměrný a zrychlený. Zvolený způsob odpisování již v budoucnu není možné měnit. Proto si provedeme srovnání rovnoměrných a zrychlených odpisů a působení na daň z příjmů.

### Rovnoměrné odpisování

V této metodě platí, že odpisy jsou po celou dobu odpisování stejné, vyjma roku pořízení majetku, kdy je odpis snížen zhruba na polovinu.

Název: <b>Laser, fa č. 20260</b>		Datum pořízení: <b>20.08.2020</b>		Typ: <b>HM</b>					
Inventární číslo: <b>20IM002</b>		Datum zařazení: <b>20.08.2020</b>		Umístění:					
		Datum vřazení:		Středisko:					
				Činnost:					
Rok	Způsob odpisu	Odpisová skupina	Vstupní cena	Odpisové procento	Roční odpis	Ruční korekce	Uplatněný odpis %	Uplatněný odpis	Zůstatková cena
2020	HM rovn.	1	47 382,75	20,00 %	9 477,00		100,00 %	9 477,00	37 905,75
2021	HM rovn.	1	47 382,75	40,00 %	18 954,00		100,00 %	18 954,00	18 951,75
2022	HM rovn.	1	47 382,75	40,00 %	18 951,75		100,00 %	18 951,75	0,00
<b>Celkem</b>					<b>47 382,75</b>			<b>47 382,75</b>	

(Autor: účetní program Pohoda)

Obrázek 5 Odpisový plán stroje - rovnoměrné odpisy

### Zrychlené odpisování

Metoda uvádí, že odpisy se vypočítávají pomocí vzorce a koeficientů. Částka odpisů má klesající tendenci. Nejvyšší hodnota odpisů je v druhém odpisovém roce.

V majetku podnikatele v roce 2020 je pouze Laser, kterým se řeže dřevo a vypaluje se obrázky do dřeva. Jeho pořizovací hodnota byla 47 382,75 bez DPH. Způsob odpisování byl zvolen – zrychlený.

Daňové odpisy jsou již zahrnuty v nákladech poplatníka. Proto nám nyní neovlivní výsledné náklady.

Název: Laser, fa č. 20260		Datum pořízení: 20.08.2020		Typ: HM					
Inventární číslo: 20IM001		Datum zařazení: 20.08.2020		Umístění:					
		Datum vyřazení:		Středisko:					
				Činnost:					
Rok	Způsob odpisu	Odpisová skupina	Vstupní cena	Odpisové procento	Roční odpis	Ruční korekce	Uplatněný odpis %	Uplatněný odpis	Zůstatková cena
2020	HM zrychl.	1	47 382,75	33,33 %	15 795,00		100,00 %	15 795,00	31 587,75
2021	HM zrychl.	1	47 382,75	44,44 %	21 059,00		100,00 %	21 059,00	10 528,75
2022	HM zrychl.	1	47 382,75	22,22 %	10 528,75		100,00 %	10 528,75	0,00
<b>Celkem</b>					<b>47 382,75</b>			<b>47 382,75</b>	

(Autor: účetní program Pohoda)

Obrázek 6 Odpisový plán stroje – zrychlené odpisy

Tabulka 16 Srovnání rovnoměrného a zrychleného odpisování v roce 2020

	Odpis	Rozdíl	Změna na dani
Rovnoměrný odpis	9 477,-	- 6318,-	- 945,-
Zrychlený odpis	15 795,-	0,-	0,-

(Autor: vlastní zpracování)

Ve sledovaném roce by nám změna způsobu odpisování způsobila zvýšení daňové zátěže o 945,-. V další roce se rozdíl sníží a v posledním odpisovaném roce se rozdíl zvýší a dorovná, protože u zrychleného odpisování je hodnota odpisu nižší než u rovnoměrného odepisování.

Volba způsobu odepisování závisí na tom, jestli chceme, aby pořízený majetek vstoupil do nákladů co nejdříve nebo je dostačující ho odpisovat určitou dobu stále ve stejné výši. Vše závisí na okolnostech podnikání.

Pro společnost vytvoříme stejné odpisy jako u podnikatele.

## 10.5 Paušální výdaje na dopravu

Většina podnikatelů v dnešní době potřebuje k podnikání automobil na přepravu zboží dovoz materiálu na výrobu, odvoz vyskladněných balíčků k odeslání. Takový paušál je možné si uplatnit částkou 5 000,- měsíčně, tj. 60 000,- ročně.

V souvislosti využívání automobilu k podnikání je potřeba registrovat se k silniční dani.

Podnikatel využívá auto k podnikání jen částečně, proto jeho náklady obsahují zkrácený paušální výdaj na dopravu v hodnotě 4 000,- měsíčně, tj 48 tis. za rok. Pokud by využíval auto pouze k podnikání, mohl by využít maximálního možného odpočtu.

Ve společnosti využijeme možnosti uplatit maximálního odpočtu 60 tis. ročně. Výpočet promítneme v kapitole 12 závěrečné srovnání nákladů a výnosů.

## 10.6 Rezervy

*„Rezervy jsou určeny k pokrytí závazků nebo nákladů, jejichž povaha je jasně definována a u nichž je k rozvahovému dni velmi pravděpodobné nebo jisté, že nastanou, ale ní jistá jejich výše nebo okamžik vzniku.“* (Ryneš, 2019, s. 210)

Rezervy nemůže vytvářet podnikatel, který vede daňovou evidenci, ovšem podnikatel, který vede podvojný účetnictví rezervy vytvářet může. V našem případě vedeme daňovou evidenci, proto jsme rezervy vytvářet nemohli.

Společnost vytvářet rezervy může. V našem případě by bylo možné je vytvářet na pozdější reklamace zboží. Ze zkušeností z výroby víme, že reklamace jsou téměř mizivé.

Protože se podnikatel rozrůstá, prosperuje, pravděpodobně bude v plánu zakoupení nových strojů, lepších technologií, větších výrobních prostor, je možné vytvářet rezervu na nákupy nového dražšího vybavení. Nákup vybavení musí být naplánován a odhadnut v co nejpřesnější výši. Je však potřeba stanovit přesné cíle, do kdy musí být rezerva vytvořena, pokud nebude rezerva použita do stanoveného data, musí být rozpuštěna, tj. převedena zpět do nákladů a zdaněna.

Ve sledovaném roce nebudeme rezervy uplatňovat.

## 10.7 Zboží na skladě

Již zde zmíněný princip věcného zobrazení účetnictví nám říká, že musíme veškeré náklady zařadit do období, kterého se týkají. Nesmíme zapomenout ani na vyrobené, ale ještě neodeslané zboží na skladě a v prodejnách, které nám zůstalo k 31.12.2020 na skladě. Proto je vždy potřeba na konci roku provést materiální inventarizaci zboží a materiálu.

Od poplatníka víme, že k 31.12.2020 bylo vyrobeno, ale ještě nebylo vyfakturováno zboží v hodnotě 150 tisíc. Pro poplatníka jako fyzickou osobu to nemá žádný vliv na daň z příjmů. U společnosti musíme přeúčtovat (laicky řešeno „vyhodit“) zjištěnou hodnotu skladu z nákladů na rozvahový účet Zboží na skladě a v prodejnách. V následujícím roce se zaúčtuje zpět do nákladů, protože bude spotřebováno.

Předpokládáme účtování skladu způsobem B, kdy se účtuje nákup materiálu přímo do spotřeby (do nákladů).

Tabulka 17 Převedení zboží na skladě a v prodejnách

	<b>Podnikatel</b>	<b>Úprava hodnot</b>	<b>Výstupy po úpravě</b>	<b>Porovnání</b>
<b>Výdaje celkem</b>	<b>2 766 363,-</b>		<b>2 829 518,-</b>	<b>2,28 %</b>
Zboží na skladě a v prodejnách	--	- 45 000,-	- 45 000,-	--
<b>Výdaje po úpravě</b>	<b>2 766 363,-</b>		<b>2 784 518,-</b>	<b>0,65 %</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Po převedení hodnoty zboží na skladě a v prodejnách se nám hodnota nákladů snížila, protože jsme 45 tis. Kč. přeúčtovali na rozvahový účet, který neovlivňuje výsledek hospodaření společnosti. Tato operace je nutná provést vždy pokud máme zůstatkový materiál a zboží na skladě a v prodejnách, abychom věcně zobrazili skutečný stav účetnictví a hospodaření společnosti.

Hodnota skladu není vysoká, protože podnikatel je stále v rozvoji svého podnikání. Můžeme však předpokládat, že v rámci několika let se hodnoty skladu díky skvělé prosperitě podstatně zvýší.

Výpočet je dále promítnut v závěrečném srovnání nákladů a výnosů v kapitole 12.

## 10.8 Spolupracující osoba

Spolupracující osoba je popsána v kapitole 5.

Podnikatel nemá registrovanou spolupracující osobu, ale kdyby měl, bylo by možné přerozdělit část jeho příjmů. Není v manželském ani partnerském poměru.

Na spolupracující osobu je možné přerozdělit maximálně 180 tis. základu daně a zároveň maximálně 30 % příjmů a výdajů.

Vymodelujeme si příklad, kdy na spolupracující osobu převedeme maximálně 30 % příjmů a výdajů.

Tabulka 18 Rozdělení příjmů na spolupracující osobu

	<b>Poplatník</b>	<b>Spolupracující osoba</b>	<b>Poplatník po úpravě</b>	<b>Rozdíl</b>
příjmy	3 142 090,-	942 627,-	2 199 463,-	30 %
výdaje	2 766 363,-	829 909,-	1 936 454,-	30 %

<b>Základ daně</b>	<b>327 727,-</b>	<b>112 718,-</b>	<b>263 009,-</b>	<b>- 19,75 %</b>
Daň před slevou	49 155,-	16 905,-	39 300,-	- 20,05 %
Sleva na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-	--
daň	24 315,-	0,-	14 460,-	- 40,53 %
sociální pojištění	47 849,-	30 517,-	38 400,-	- 19,75 %
zdravotní pojištění	28 217,-	28 217,-	28 217,-	0 %
<b>Celkem odvod státu</b>	<b>100 381,-</b>	<b>58 734,-</b>	<b>80 077,-</b>	<b>- 20,23 %</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Spolupracující osoba nám ušetřila 20 % nákladů na veškerých odvodech. Což si můžeme říct, že je skvělé, ale je zde samotná spolupracující osoba, která musí na odvodech zaplatit téměř 59 tisíc, což už tak výhodné není. Proto je důležité vědět co spolupracující osoba dělá. Pokud naplno spolupracuje s poplatníkem, tak za sebe sociální a zdravotní pojištění platit musí, v takovém případě by pořád tato varianta byla výhodná.

Ideální řešení je, když poplatníkovi pomáhá např. partnerka na mateřské dovolené nebo rodiče, kteří jsou již v důchodu, odvody na sociální a zdravotní pojištění se neodvádí žádné, protože plátcem pojištění je stát a tím se využijí maximální možné úlevy na daních a odvodech.

V běžné praxi je statut spolupracující osoby hodně využíván. Je to spolehlivý optimalizační prostředek.

U společnosti není možné využít statut spolupracující osoby.

## 11 PAUŠÁLNÍ VÝDAJE PODNIKATELE

Paušální výdaje není možné uplatnit u právnických společností, mohou je uplatnit pouze podnikající fyzické osoby.

Účelem je podnikatelům, kteří nemají žádné náklady (jedná se o některé druhy řemeslníků, nebo podnikatele provozující služby) použití možnosti uplatnit si zákonem stanovené procentuální náklady na snížení daňové povinnosti.

Náš podnikatel podniká ve výrobě, druh činnosti je truhlářské práce. Je to vázaná řemeslná živnost, tím pádem se na ni vztahuje 80 % možnost odpočtu nákladů. I tady existují limity pro maximální odpočet a ten je 1 600 000 Kč.

Více se o paušálních výdajích dočtete v kapitole 2.3.

Tabulka 19 Porovnání paušálních výdajů podnikatele 2020

	Skutečné výdaje	Paušální výdaje	Změna
příjmy	3 142 090,-	3 142 090,-	0 %
výdaje	2 766 363,-	1 600 000,-	-42 %
<b>Základ daně</b>	<b>327 727,-</b>	<b>1 542 090,-</b>	<b>370 %</b>
daň	24 315,-	231 300,-	851 %
sociální pojištění	47 849,-	209 882,-	338 %
zdravotní pojištění	28 217,-	104 092,-	269 %
<b>Celkem odvod státu</b>	<b>100 381,-</b>	<b>545 274,-</b>	<b>443 %</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Jak je vidět z výpočtů, tato varianta je pro podnikatele nevýhodná. Odvody finančnímu úřadu a institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění jsou obrovské.

Paušální výdaje jsou výhodné jen pro určitý druh podnikatelů. V našem případě, pokud by měl podnikatel nižší příjmy je tato varianta velmi výhodná. Zde nám omezení maximálního možné uplatnění 1 600 tis znemožnilo použít tento druh výdajů.

## 12 ZÁVĚREČNÉ SROVNÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ PODNIKATELE A SPOLEČNOSTI

Zde si provedeme celkové shrnutí všech příjmů a výdajů podnikatele a nákladů a výnosů společnosti. Do tabulky zahrneme veškeré výpočty, provedené v předchozích kapitolách, abychom měli hromadné srovnání pohromadě a provedeme si závěrečné vyhodnocení. Veškeré údaje jsou brány z roku 2020.

Tabulka 20 Závěrečné srovnání nákladů a výnosů

	Podnikatel	Úprava hodnot	Výstupy po úpravě	Porovnání
Vydané faktury	3 142 090,-	96 401,-	3 238 491,-	3,06 %
Výnosy příštích období <sup>28</sup>	0,-	198 347,-	198 347,-	0 %
Ostatní pohledávky	0,-	0,-	0,-	0 %
Přijaté faktury	2 187 534,-	2 920,-	2 190 454,-	0,13 %
Ostatní závazky <sup>29</sup>	515 034,-	0,-	515 034,-	0 %
Náklady příštích období <sup>30</sup>	--	124 030,-	124 030,-	--
<b>Příjmy celkem</b>	<b>3 142 090,-</b>		<b>3 040 144,-</b>	<b>9,38 %</b>
<b>Výdaje celkem</b>	<b>2 702 568,-</b>		<b>2 829 518,-</b>	<b>4,58 %</b>
Odpisy	15 795,-		15 795,-	--
Paušál na dopravu	48 000,-	12 000,-	60 000,-	25 %
Zboží na skladě a v prodejnách	--	- 45 000,-	- 45 000,-	--
Mzdy	0,-	0,-	26 760,-	--
Rezervy	--	--	--	--
<b>Příjmy po úpravě</b>	<b>3 142 090,-</b>		<b>3 040 144,-</b>	<b>- 3,24 %</b>
<b>Výdaje po úpravě</b>	<b>2 766 363,-</b>		<b>2 887 073,-</b>	<b>4,36 %</b>
Základ daně	327 727,-		153 071,-	- 53,29 %
<b>Daň</b>	<b>24 315,-</b>		<b>29 070,-</b>	<b>19,55 %</b>
Spolupracující osoba	9 855,-		--	--

<sup>28</sup> Výnosy příštích období obsahují částku, která již byla vyfakturována, a zaplacená, ale výnosově se bude týkat roku následujícího, protože v té době proběhne odběr zboží. Je potřeba částku od výsledných tržeb odečíst.

<sup>29</sup> Obsahuje mzdy a ostatní závazky. Zde jsou z nich vyňaty odpisy a paušál na dopravu.

<sup>30</sup> Faktury doručené v roce 2021, které datumově spadají do roku 2020. Náklady příštích období u podnikatele neexistují.



Výsledná daň	14 460,-		0,-	
<b>Odvody celkem</b>	<b>100 381,-</b>		<b>29 070,-</b>	<b>- 71,04 %</b>

(Autor: vlastní zpracování)

Po zavedení všech počátečních hodnot podnikatele a následné úpravě a přepočtu výsledku hospodaření společnosti nám vyšla varianta, která nás nabádá k úvaze, jakým směrem by se měl podnikatel dát. Zůstat podnikat jako fyzická osoba nebo jako právnická osoba.

Jak je vidět, podnikání jako právnická osoba je v tomto případě výhodnější a díky základním principům účetnictví správného zařazení nákladů a výnosů do období, kam patří nám dokázala uspořit ve výsledku 71 tis. Kč na dani z příjmů společnosti. Což je poměrně dost velká částka, která se dá použít jako investice do podnikání a tím přínos budoucího zisku.

Významnou změnu provedla úprava hodnot v podobě výnosů příštích období, kdy bylo z výnosů odečtena částka téměř 200 tis., která se týká následujícího účetního období. Další výraznou změnou je připočtení částky 124 tis. Kč, které nám navýšily výnosy.

Ve výsledku jsme změnilí výsledek hospodaření o 324 tis. Kč, který nám tvoří téměř celý daňový základ poplatníka jako fyzické osoby.

Doporučení pro poplatníka. Bylo by vhodné si stanovit budoucí cíle podnikání, jelikož má stále zvyšující se příjmy, a ani přes korona virovou krizi, která zasáhla celý svět v roce 2020 a 2021, poplatníka nijak neovlivnil, dokonce naopak. Díky internetovému prodeji a správné propagaci výrobků příjmy se neustále zvyšují a je pravděpodobné, že porostou i na dále. Již nyní je potřeba připravit se na vánoční nápor, který v loňském roce odstartoval obrovský „boom“ v prodeji výrobků.

Proto je potřeba správná volba způsobu podnikání, protože je vidět, že podnikání jako fyzická osoba je v tomto případě nevýhodné, mým doporučením je založení společnosti s ručením omezeným.

## ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo navrhnout na základě provedených analýz a výpočtů optimalizační řešení pro podnikatele za sledované období 2020, která by bylo možné použít pro snížení daňové zátěže poplatníka.

V teoretické části jsou rozebrány jednotlivé slevy na daních z příjmů pro fyzické osoby a podmínky jejich uplatnění. Zjistili jsme jakým způsobem působí na výslednou daň, zda snižují základ daně nebo snižují daň samotnou.

V praktické části jsme si rozebrali příjmy a výdaje poplatníka. Jeho příjmy a výdaje byly převedeny tak, jak by vystupovaly z účetnictví společnosti. Jednalo se hlavně o správné zařazení, co se týká časového hlediska nákladů a výnosů. Bylo nutné vybrat z účetnictví všechny potřebné údaje, a nejen z roku 2020, ale i z roku 2021, protože tam byly pro nás cenné údaje v podobě přijatých a vydaných faktur a jejich datem zdanitelného plnění. Z něj jsme schopní zjistit, zda byl materiál odeslán, nebo předán, ale do konce roku nevyfakturován.

Výsledné úpravy a výpočty nám ukázaly, jakou daňovou zátěž by měl poplatník, kdyby již ve zdaňovacím období měl své podnikání ve společnosti.

Cílem práce bylo najít nejvýhodnější řešení, jak podnikateli zoptimalizovat daně a myslím, že se díky správným úpravám hodnot poplatníka se cíl podařilo splnit.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DĚRGEL, Martin a Kateřina ILLETŠKO. Daňová přiznání: bez chyb, pokut a penále. 16. aktualizované vydání. Český Těšín: Poradce. 2003, 208 s. ISBN 978-80-7365-415-3.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. Daňová evidence podnikatelů 2019. Praha: Grada, 2004, 144 s. ISBN 978-80-271-2248-6.

HNÁTEK, Miloslav a David ZÁMEK. Daňové a nedaňové náklady 2019. 2. rozšířené vydání. Praha: ESAP. 2012, 270 s. ISBN 978-80-905899-8-8.

MACHÁČEK, Ivan. Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnižší daň. Olomouc: ANAG, 2019, 280 s. ISBN 978-80-7554-195-6.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony: úplná znění platná k 1.4. 2019. 30. vyd. Praha: Grada, 2019, 296 s. ISBN 978-80-271-2435-0.

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. Daň z příjmů srozumitelně. 2. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2018, 168 s. ISBN 978-80-7418-295-2.

SCHELLEKENS, Marnix. European tax handbook 2019. Amsterdam: IBFD, 2019, 1250 s. ISBN 978-90-8722-521-6.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2018. 14. vyd. Praha: 1. VOX, 2018, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ, dobrovolně důchodově pojištěných: s komentářem a příklady. 9. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. 2020. 159 s. ISBN 978-80-7554-262-5.

ČERVINKA, Tomáš a Antonín DANĚK, 2020. Zdravotní pojištění: zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ: s komentářem a příklady. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. 2020. 167 s. ISBN 978-80-7554-263-2.

KNÁPKOVÁ, Adriana et al.. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 2017. 228 s. ISBN 978-80-271-0911-1.

Internetové zdroje

<https://www.ipodnikatel.cz/jak-novy-obcansky-zakonik-definuje-podnikani>

<https://www.cssz.cz/podrobne-informace-o-penezite-pomoci-v-materstvi>

<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-a-danove-odpisy-majetku/>

<https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/pausalni-vydaje-cekaji-velke-zmeny/>

<https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/jak-prejit-z-danove-evidence-na-pausal-a-obracen/>

<https://www.jakpodnikat.cz/socialni-pojisteni-vedlejsi-cinnost.php>

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/ostatni#osvob-prijmy>

<https://www.finance.cz/535717-zruseni-stropu-u-danoveho-bonusu/>

<https://www.finance.cz/535624-dan-z-prijmu-23-procent/>

<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/kdy-se-vyplati-pausalni-vydaj-na-dopravu/>

<https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/rodinny-podnik-spolupracujici-osoba-%E2%80%93-podminky-a-z/>

<https://www.jaknaetrzby.cz/eet/radime-vam/jak-je-to-s-eet-a-slevou-na-dani/>

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

DPH daň z přidané hodnoty

EET elektronická evidence tržeb

FO fyzická osoba

OSSZ okresní správa sociálního zabezpečení

OSVČ osoba samostatně výdělečně činná

PHM pohonné hmoty

SP sociální pojištění

ZDP zákon o dani z příjmů

ZP zdravotní pojištění

ZPZP zákon č. 592/1992 Sb. O pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

ZTP/P zvlášť těžce postižený s průvodcem

ZVZP zákon č. 48/1997 Sb. O veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

Obrázek 1 Nezdánitelné části základu daně .....	19
Obrázek 2 Slevy na dani .....	27
Obrázek 3 Měsíční fakturace 2020 .....	51
Obrázek 4 Měsíční fakturace 2021 .....	52
Obrázek 5 Odpisový plán stroje - rovnoměrné odpisy .....	58
Obrázek 6 Odpisový plán stroje – zrychlené odpisy .....	59

**SEZNAM TABULEK**

Tabulka 1 Maximální hranice paušálních výdajů .....	16
Tabulka 2 Růst minimální mzdy .....	31
Tabulka 3 Vývoj slevy na dítě .....	33
Tabulka 4 Minimální roční příjem pro daňový bonus .....	34
Tabulka 5 Limity zvýšení daně na 23 %.....	37
Tabulka 6 Vyměřovací základ SP hlavní činnosti .....	40
Tabulka 7 Vyměřovací základ SP vedlejší činnosti.....	42
Tabulka 8 Vyměřovací základ ZP u hlavní OSVČ .....	44
Tabulka 9 Vyměřovací základ ZP u vedlejší OSVČ .....	45
Tabulka 10 Horizontální analýza podnikatele .....	50
Tabulka 11 Přepočtení příjmů a výdajů na náklady a výnosy .....	52
Tabulka 12 Náklady a výnosy příštích období .....	54
Tabulka 13 Uhrazené SP a ZP podnikatelem 2020 .....	56
Tabulka 14 Přepočtení odvodů podnikatele.....	56
Tabulka 15 Výpočet čisté mzdy zaměstnance .....	57
Tabulka 16 Srovnání rovnoměrného a zrychleného odpisování v roce 2020.....	59
Tabulka 17 Převod zboží na skladě a v prodejnách .....	61
Tabulka 18 Rozdělení příjmů na spolupracující osobu .....	61
Tabulka 19 Porovnání paušálních výdajů podnikatele 2020 .....	63
Tabulka 20 Závěrečné srovnání nákladů a výnosů .....	64

